

Schoolplan

2011 - 2015

Inspecteur S. de Vriesschool
SO en VSO aan zeer moeilijk lerende kinderen.

Inhoudsopgave.

Hoofdstuk 1	Inleiding	Blz.	3
Hoofdstuk 2	Gegevens van de school	Blz.	5
Hoofdstuk 3	Welke leerlingen bezoeken onze school	Blz.	7
Hoofdstuk 4	Visie en uitgangspunten van Beleid van De Haagse Scholen en de Inspecteur S. de Vriesschool	Blz.	10
Hoofdstuk 5	Analyse	Blz.	14
Hoofdstuk 6	Het onderwijskundig beleid van onze school Inclusief zorgprofiel	Blz.	16
Hoofdstuk 7	Communicatie en profilering	Blz.	36
Hoofdstuk 8	Personeel	Blz.	40
Hoofdstuk 9	Huisvesting	Blz.	44
Hoofdstuk 10	Financieel beleid	Blz.	46
Hoofdstuk 11	Doelstellingen en kwaliteitszorg	Blz.	49
Hoofdstuk 12	Jaarplanning 2011 – 2012	Blz.	56
Hoofdstuk 13	Opgave gebruikte documenten	Blz.	59

1. Inleiding.

Voor u ligt het schoolplan 2011 – 2015 van de Inspecteur S. de Vriesschool. In dit schoolplan beschrijven wij de beleidskeuzes die gemaakt zijn voor de komende vier jaren ter verhoging van de kwaliteit van ons onderwijs. Bij het schrijven van dit schoolplan zijn de bezuinigingen rond passend onderwijs bekend geworden. Wanneer welke bezuinigingen waarop consequenties kunnen hebben is nog niet bekend. Daarom is er voor gekozen om een schoolplan te schrijven op de huidige situatie. We zullen jaarlijks onze planning moeten evalueren en wanneer nodig moeten bijstellen.

Bij het tot stand komen van dit schoolplan hebben we gebruik gemaakt van:

- Ons schoolplan 2007 – 2010.
- Het rapport van het Jaarlijks Onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs (februari 2007)
- Rapport bezoek Jo Willenborg (lid Raad van Bestuur DHS)(2011)
- Oudertevredenheidsonderzoek 2009
- Personeeltevredenheidsonderzoek 2009
- Leerlingtevredenheidsonderzoek 2009
- Onderzoeken vanuit WMK voor de expertisecentra
- Managementreview uitgevoerd door Bureau de Bont

Dit schoolplan is beperkt qua omvang. Naar achterliggende uitwerkingen en diepgaande documenten wordt in dit schoolplan verwezen. In dit plan zijn deze documenten achterwege gelaten, maar zijn voor belanghebbenden en geïnteresseerden op school in te zien.

Dit schoolplan is tot stand gekomen door samenwerking van het managementteam met het schoolteam en de medezeggenschapsraad van de school.

Conform het bepaalde in het "Managementstatuut Haags primair en speciaal openbaar onderwijs 2008" (artikel 6 lid 2 onder k) is het plan door de directeur van de school voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Door inzending van dit plan aan de centrale directie van De Haagse Scholen verklaart de directeur van de school dat de MR met het plan heeft ingestemd.

Na een beschrijving van algemene gegevens van de school en de populatie, in de hoofdstukken 2 en 3, geven wij in hoofdstuk 4 de visie van ons bestuur en de naar deze visie vertaalde visie van onze school weer.

In hoofdstuk 5 kunt u lezen wat de sterke en minder sterke kanten zijn van de Inspecteur S. de Vriesschool en wat onze kansen en bedreigingen zijn.

Hoofdstuk 6 geeft inzage in het onderwijskundig beleid dat wij opgesteld hebben voor de komende jaren.

In de hoofdstukken 7 tot en met 10 worden de consequenties van de keuzes voor de verschillende beleidsterreinen beschreven.

In hoofdstuk 11 wordt naast onze leerlingenzorg en kwaliteitszorg ook de doelstelling uitgewerkt in activiteiten. Hoofdstuk 12 is de jaarplanning voor 2011 – 2012.

Het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 13, bevat een overzicht van documenten waarnaar in het schoolplan wordt verwezen.

In de afgelopen vier jaar is er door het team van de Inspecteur S. de Vriesschool ontzettend hard gewerkt. In deze periode zijn de leerlijnen voor het ZMLK ingevoerd, er is een digitaal leerlingvolgsysteem (DataCare) aangeschaft en ingevoerd. Er is een kwaliteitsinstrument aangeschaft en er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd waarvoor verbeterplannen zijn geschreven.

Het management en middenmanagement heeft onder begeleiding van het HCO de CVB onder de loep genomen en daar is een borgingsdocument voor geschreven.

Naast het borgingsdocument voor de CVB zijn er ook borgingsdocumenten gekomen voor: nazorg – afstemmingsoverleg – begeleidingsteam personeel – werken in bouwen – zelfstandig werken – meervoudige intelligentie.

Onder begeleiding van het KPC (Katholiek Pedagogisch Centrum) is een start gemaakt met het invoeren van ontwikkelingsperspectieven voor de leerlingen. De implementatie zal plaatsvinden tijdens deze beleidsperiode.

2. Gegevens van de school:

BRINnummer van de school	20 JG
Naam van de school	Inspecteur S. de Vriesschool
Adres	1. Heliotrooplaan 35 2. Narcislaan 4 3. Beresteinlaan 629 (per 01-01-2012 Esther de Boer van Rijklaan 80)
Telefoonnummer	1. 070 – 4483130 2. 070 – 3233555 3. 070 – 3099611 (nieuwe nummer nog onbekend)
Fax nummer	1. 070 – 3689483 2. 070 – 3689483 3. 070 – 3080073 (nieuwe nummer nog onbekend)
Management	J. A. de Koning K. van der Veen M. Mulder
Contactpersoon	J.A. de Koning
E-mailadres	administratie@inspecteurdevriesschool.nl
Website	www.inspecteurdevriesschool.nl
Bevoegd gezag	Stichting De Haagse Scholen
Cluster	3
Schooltype	SO / VSO ZMLK
GOA-school	Nee

Het hoofdgebouw aan de Heliotrooplaan en de dependance aan de Narcislaan van de Inspecteur S. de Vriesschool zijn gesitueerd bij Kijkduin, aan de rand van Den Haag. Deze locatie ligt tegen "Meer en Bosch" aan, vlakbij het strand en de duinen.

Openbaar vervoer:

Buslijn: 4, 23, 24 en 26(halte: Kijkduinsestraat)

Tramlijn: 3 (halte: Laan van Meerdervoort / Heliotrooplaan)

De dependance aan de Beresteinlaan is gesitueerd in de wijk Bouwlust.

Openbaar vervoer:

Buslijn: 13 (halte op de Erasmusweg/Beresteinlaan)

Buslijn: 25 (halte Hengelolaan/Beresteinlaan)

Buslijn: 21 (halte Erasmusweg)

Tramlijn: 9 (halte Melis Stokelaan / Beresteinlaan)

In januari 2012 zal de VSO afdeling verhuizen naar de Esther de Boer de Rijklaan. Hier zullen we een nieuw gebouw in gebruik nemen samen met het VSO van de Bernardusschool.

Openbaar vervoer:

Buslijn: 22

Buslijn: 23

De Inspecteur S. de Vriesschool is geen wijkgebonden school. De leerlingen komen uit de hele stad. Binnen Den Haag zijn er drie scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen. De Bernardusschool (Katholiek), de Koetsveldschool (Protestant Christelijk) en de Inspecteur S. de Vriesschool (Openbaar).

De Inspecteur S. de Vriesschool onderscheidt zich van de andere scholen op een aantal punten nl.:

- De Inspecteur S. de Vriesschool heeft sinds 1 januari 2011 een onderwijzorggroep voor laagfunctionerende kinderen,
- De Inspecteur S. de Vriesschool heeft één autigroep.
- De Inspecteur S. de Vriesschool neemt deel aan het gemeentelijke cultuurproject Kunstmagneet,
- De Inspecteur S. de Vriesschool speelt een belangrijke rol binnen de gemeente om onderwijsvoorziening te worden voor ZMOLK leerlingen,
- De Inspecteur S. de Vriesschool is een sportactieve school,
- De Inspecteur S. de Vriesschool is een MI school (meervoudige intelligentie),
- De Inspecteur S. de Vriesschool is een school met een leerlingenraad in het VSO,
- De Inspecteur S. de Vriesschool is een school met leerlingbemiddelaars in het VSO (Welles – Nietes project).

3. Welke leerlingen bezoeken de Inspecteur S. de Vriesschool

De Inspecteur S. de Vriesschool is een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen van 4 tot 20 jaar. Leerlingen worden toegelaten tot de Inspecteur S. de Vriesschool als zij in het bezit zijn van een door een CVI afgegeven beschikking voor het ZMLK onderwijs.

Een beschikking wordt afgegeven als de leerlingen voldoen aan onderstaande criteria:

- Een IQ dat lager is dan 55.
- Een IQ dat hoger is dan 55 en lager dan 70. Voor deze leerlingen geldt dat zij op grond van de beperking ten aanzien van de onderwijsparticipatie zijn aangewezen op onderwijs voor ZMLK.
- Naast het IQ wordt er ook gekeken naar de mate van sociale redzaamheid.

Alleen leerlingen met een ZML beschikking worden toegelaten op de Inspecteur S. de Vriesschool. Dit houdt in dat de verstandelijke beperking de hoofdindicatie is. Dit betekent dat ook leerlingen met een bijkomende problematiek op de Inspecteur S. de Vriesschool onderwijs krijgen.

Hieronder een aantal voorbeelden:

- Leerlingen met een verstandelijke beperking en een stoornis binnen het autistisch spectrum bezoeken de Inspecteur S. de Vriesschool. Leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum die het reguliere aanbod binnen het SO en VSO kunnen volgen worden in reguliere groepen geplaatst. Wanneer leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum meer structuur en meer aanpassingen van het aangeboden onderwijs nodig hebben worden zij, binnen het VSO, geplaatst in een autistengroep. Binnen het VSO is een autistengroep ingericht die werkt volgens het TEACHH programma.
- Leerlingen met een auditief of visueel probleem kunnen ook binnen de Inspecteur S. de Vriesschool worden opgevangen. Voor deze leerlingen wordt dan wel ondersteuning ingeschakeld vanuit instituten (zoals Visio) die gespecialiseerd zijn in het begeleiden van kinderen met een auditieve of een visuele handicap.
- De afgelopen jaren heeft de Inspecteur S. de Vriesschool leerlingen geplaatst die naast verstandelijke beperkingen ook grote gedragsproblemen hebben. De mogelijkheid tot plaatsing van deze leerlingen zijn van tevoren onderzocht.
- Sinds 1 januari 2011 is er een speciale zorggroep. In deze groep worden leerlingen geplaatst met een laag IQ en bijkomende problematiek. Voor hen is er een apart onderwijsarrangement.

De leerlingen die de Inspecteur S. de Vriesschool bezoeken komen uit alle wijken van Den Haag. De leerlingen zijn afkomstig uit verschillende milieus en hebben een verschillende godsdienstige of culturele achtergrond.

Het aantal leerlingen is de laatste jaren afgenomen en het aantal leerlingen dat binnen het regulier onderwijs door ambulante begeleiders ondersteund worden is toegenomen.

Toelating Inspecteur S. de Vriesschool.

Bij het schrijven van dit schoolplan is het nog niet duidelijk hoe de indicatie en toelating tot het ZMLK onderwijs gaat verlopen in verband met het invoeren van de wet Passend Onderwijs. Zeker is wel dat de indicatie zal verlopen via de samenwerkingsverbanden PO en VO. Welke criteria zijn niet duidelijk. Daarom hebben we ervoor gekozen om hieronder nog de huidige manier van indiceren en toelaten te beschrijven.

Leerlingen van 4 jaar tot 20 jaar kunnen worden geplaatst. De procedure voor toelating voor een school binnen cluster 3 dan wel voor het verkrijgen van een "Rugzak" is vanuit de overheid voorgeschreven.

De aanmelding loopt via de REC ZHM scholen. Dit houdt het volgende in:

1. Aanmeldingsprotocol voor de ouders.
2. Ontvangst van dossier, ouders op de hoogte brengen van de termijnen.
3. Aan de hand van het protocol beoordelen of het dossier dat door de ouders wordt aangeleverd volledig is.
4. Coördinatie diagnostiek ten behoeve van de indicatiestelling. Het organiseren van aanvullend onderzoek.
5. Opstellen van een preambule ten behoeve van de CVI
  - inhoud dossier
  - overzicht per vakgebied
  - samenvatting per vakgebied
6. Dossiers aanleveren bij de CVI.
7. Verzorgen van de correspondentie naar ouders (inclusief over bezwaar- en beroepsprocedures).

Indicatiecriteria cluster 3 Zeer Moeilijk Lerenden.

Een leerling is toelaatbaar tot het speciaal en het voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen indien:

- Op basis van psychodiagnostisch onderzoek dat individueel is afgenomen en rekening houdt met de kenmerken van de leerling, is vastgesteld een intelligentiequotiënt lager dan 55, niet zijnde een diepe of ernstige stoornis en
- Er sprake is van een verminderde sociale redzaamheid.

Een leerling bekend met het syndroom van Down is toelaatbaar tot het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen indien:

- Er een verklaring is van een arts waarin aangegeven wordt dat er sprake is van het syndroom van Down.

Een leerling tot 8 jaar is tevens toelaatbaar tot het speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen indien:

- Op basis van psychodiagnostisch onderzoek dat individueel is afgenomen en rekening houdt met de kenmerken van de leerling, een intelligentiequotiënt tussen 55 en 70 is vastgesteld
- Een ernstige stoornis volgens het classificatiesysteem ICF, DSM-IV of ICD-10 is vastgesteld, die de beperking negatief beïnvloed

- Sprake is van een ernstige structurele beperking in de onderwijsparticipatie, die blijkt uit:
  1. een leerachterstand ofwel het ontbreken van algemene leervoorwaarden en
  2. een zeer geringe redzaamheid en wanneer de zorg vanuit het regulier onderwijs onvoldoende effect heeft gesorteerd of zal kunnen sorteren, en de ondersteuning deelname aan het regulier onderwijs niet mogelijk maakt.

Een leerling die in aanmerking komt voor plaatsing op de Inspecteur S. de Vriesschool kan de volgende onderwijsbehoeften hebben:

- De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig die zijn/haar zelfredzaamheid vergroten,
- De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig die zijn/haar zelfstandigheid vergroten,
- De leerling heeft een leerkracht nodig die de leerstof en materialen in kleine stapjes aanbiedt,
- De leerling heeft materialen nodig die de leerstof visueel ondersteunen,
- De leerling heeft een leeromgeving nodig die veiligheid biedt,
- De leerling heeft een leerkracht en leeromgeving nodig die structuur en duidelijkheid bieden,
- De leerling heeft een leeromgeving nodig met duidelijke regels,
- De leerling heeft een leerkracht en materialen nodig die bij het ontwikkelen van een adequaat en positief zelfbeeld ondersteuning bieden,
- De leerling heeft feedback nodig bij het aanleren van een verantwoorde omgang met derden (op positieve wijze relaties in school en daarbuiten aangaan).
- De leerling heeft activiteiten, opdrachten, materialen en feedback nodig bij zijn/haar voorbereiding op wonen, werken en vrije tijd,
- De leerling heeft een leerkracht nodig die individuele aandacht kan geven,
- De leerling heeft schoolpersoneel nodig dat kennis heeft van de beperkingen en de belemmerende en bevorderende factoren,
- De leerling heeft een leerkracht nodig die samen met externen gesprekken kan houden over de juiste aanpak.
- De leerling heeft op school praktijksituaties nodig om de theorie in de praktijk te kunnen brengen, zowel binnen praktijkvakken als bij interne stages.
- De leerling heeft buitenschool stage-ervaringen nodig om de geleerde theoretische- en praktische vaardigheden in praktijk te kunnen brengen.

4. Visie – missie en doelstellingen.

De visie en missie van het Haags Openbaar Onderwijs:

De visie van het Haags Openbaar Onderwijs wordt verwoord in onderstaande termen:

- Algemene toegankelijkheid
- Actieve pluriformiteit
- Openbaarheid, openheid en respect.

De negen visiestellingen voor het Haags Openbaar Onderwijs zijn:

1. Ieder kind is welkom
2. Ons onderwijs is modern en vernieuwend
3. Het kind staat centraal
4. Onze scholen zijn partners in de wijk
5. Wij hebben de regie in de zorg voor kinderen
6. Onze scholen werken samen met ouders
7. Onze medewerkers zijn professionals
8. Zoveel mogelijk geld gaat naar de scholen
9. Wij werken aan kwaliteit

Op basis van de negen stellingen is de volgende missie samengesteld:

Stichting De Haagse Scholen biedt modern en vernieuwend onderwijs. Op onze scholen is ieder kind welkom en krijgt het de kans zich vanuit zijn eigen mogelijkheden optimaal te ontwikkelen. Met ons onderwijs geven wij ieder kind een stevige basis voor een toekomst in de maatschappij.

Missie van de Inspecteur S. de Vriesschool.

Met de Inspecteur S. de Vriesschool gaat iedere leerling een maatschappelijke toekomst tegemoet.

De Inspecteur S. de Vriesschool is er voor bijzondere leerlingen die gewoon willen leven en werken.

Speciaal omdat jij bijzonder bent!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

1. Op de Inspecteur S. de Vriesschool is ieder kind welkom.

Op de Inspecteur S. de Vriesschool is ieder kind welkom dat geïndiceerd is op basis van de landelijk geldende toelatingscriteria voor het ZML onderwijs en binnen de mogelijkheden die de school kan bieden. Onze school is een ontmoetingsplaats voor alle levensbeschouwelijke en culturele opvattingen. Binnen onze school is ruimte voor mensen met verschillende levensbeschouwelijke en culturele opvattingen. We laten de leerlingen daarmee kennismaken. De Inspecteur S. de Vriesschool probeert een speel-, leer-, werk- en leefklimaat te scheppen waarin verdraagzaamheid, respect en begrip voor anderen voorop staan.

2. Het onderwijs op de Inspecteur S. de Vriesschool is modern en vernieuwend.

Het onderwijs op de Inspecteur S. de Vriesschool is erop gericht om leerlingen eigenschappen en vaardigheden te laten ervaren die het functioneren in de complexe multiculturele samenleving mogelijk maakt. Het onderwijs is vernieuwend en modern naar inhoud, didactiek en methodiek.

De Inspecteur S. de Vriesschool draagt zorg voor een passende pedagogische en didactische aanpak voor iedere leerling. Daar waar nodig wordt de expertise van externe instellingen ingeschakeld, zoals: jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg en maatschappelijk werk.

3. Op de Inspecteur S. de Vriesschool staat de leerling centraal.

Op de Inspecteur S. de Vriesschool vormen de mogelijkheden van de individuele leerling het uitgangspunt voor het leer- en ontwikkelingsproces. Dit krijgt vorm in de handelingsgerichte manier van werken. Een leerling op de Inspecteur S. de Vriesschool moet zich veilig en geborgen voelen; hij/zij moet dus graag naar school gaan. Het team van de Inspecteur S. de Vriesschool streeft er naar dat:

- Elke leerling het besef krijgt dat hij/zij iets kan en dat hij/zij daarin wordt gewaardeerd
- Elke leerling het gevoel krijgt geaccepteerd te worden, gewoon zoals hij/zij is
- Elke leerling het gevoel krijgt dat hij/zij zelfstandig beslissingen kan en mag nemen
- Elke leerling het gevoel krijgt dat hij/zij mag deelnemen aan de maatschappij en dat ook wil
- Elke leerling voor zijn/haar mening mag en kan uitkomen

4. De Inspecteur S. de Vriesschool is een partner voor instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking.

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel de leerlingen kennis te laten maken met een zo groot mogelijk aanbod - binnen de mogelijkheden van de leerlingen en de school - aan activiteiten op het gebied van werken, wonen en vrije tijd. Dit om de leerlingen voor te bereiden op een zo zelfstandig en sociaal mogelijke deelname aan onze maatschappij. Onze school zoekt hiervoor samenwerking met welzijnsinstellingen en instellingen op het gebied van wonen, werken en vrije tijd en speelt hierin een actieve rol.

5. De Inspecteur S. de Vriesschool heeft de regie in de zorg voor de leerlingen.

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel om een spil te zijn in de zorg die er rond een leerling georganiseerd is. Wij willen passende zorg bieden aan iedere leerling. Onze school wil regisseur zijn bij de afstemming van de inzet van andere zorgaanbieders, zoals jeugdhulpverlening, maatschappelijk werk en jeugdgezondheidszorg.

6. De Inspecteur S. de Vriesschool werkt samen met ouders.

Ouders/verzorgers en het team van de Inspecteur S. de Vriesschool zetten zich gezamenlijk in voor de ontwikkeling van de leerling. Daarom zijn ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie erg belangrijk. Wij informeren ouders/verzorgers regelmatig over de voortgang van hun kinderen. Wij ondersteunen ouders/verzorgers waar nodig bij het accepteren van de beperkingen van hun kind en waar nodig helpen ouders. Wij gaan samen op zoek naar de mogelijkheden van het kind. Binnen deze

samenwerking blijven de ouders eindverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Wij verwachten van ouders/verzorgers dat zij de school ondersteunen in het handhaven van de gedragsregels. Ook verwachten wij dat de ouders onze keuzes in het leer- en onderwijsprogramma onderschrijven en hun kind stimuleren hieraan mee te doen.

7. De medewerkers van de Inspecteur S. de Vriesschool zijn professionals.

De medewerkers van de Inspecteur S. de Vriesschool zijn professionals die naast hun vakmanschap en deskundigheid affiniteit hebben met leerlingen met een verstandelijke beperking. Zij zijn betrokken bij de leerlingen en werken samen met collega's en andere relevante personen en organisaties. De medewerkers blijven zich voortdurend ontwikkelen en zich verdiepen in de problematiek en de mogelijkheden van de doelgroep. Op de Inspecteur S. de Vriesschool hanteren we voor alle medewerkers een functionerings- en beoordelingsstelsel. Daarnaast zijn alle personeelsleden in het bezit van een bekwaamheidsdossier.

8. De Inspecteur S. de Vriesschool werkt aan kwaliteit.

Inspectierapporten, periodieke tevredenheidsonderzoeken bij ouders, personeel en leerlingen, alsmede het afnemen van een instrument voor zelfevaluatie, WMK EC, vormen belangrijke indicatoren bij het verbeteren van de kwaliteit. De Inspecteur S. de Vriesschool werkt systematisch aan de ontwikkeling van kwaliteit. Naar aanleiding van de visie en missie, opgesteld door het Primair Openbaar Onderwijs en het team van de Inspecteur S. de Vriesschool, zijn onderstaande doelen geformuleerd:

Algemene doelstelling.

Het team van de Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel dat zeer moeilijk lerenden zich binnen hun mogelijkheden zo optimaal mogelijk ontplooiën tot een zo zelfstandig en sociaal mogelijke deelname aan onze maatschappij (wonen, werken en vrije tijd).

We proberen dat te bereiken door middel van, rekening houdend met het individu, praktijkgericht en planmatig onderwijs in een uitdagende en veilige leer-, speel- en werkomgeving.

Specifieke doelstellingen.

De leerlingen van de Inspecteur S. de Vriesschool zullen alleen dan zo zelfstandig en sociaal mogelijk kunnen functioneren in onze samenleving als zij onderstaande specifieke doelstellingen hebben bereikt of zo dicht mogelijk hebben benaderd:

- **Autonomie:** een leerling die de school verlaat is in staat om naar zijn/haar mogelijkheden zelfstandig beslissingen te nemen betreffende zijn/haar leven.
- **Communicatie:** een leerling die de school verlaat is in staat om op zijn/haar eigen manier, zo adequaat mogelijk, zijn/haar wensen en gevoelens onder woorden te brengen of kenbaar te maken.
- **Relatie:** een leerling die de school verlaat is in staat om op zijn/haar niveau met andere mensen samen te wonen, samen te werken en samen zijn/haar vrije tijd te besteden. Het zich kunnen presenteren en het kunnen accepteren van regels is hierbij van groot belang.

- **Competentie:**

De ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden staat in dienst van de drie domeinen: wonen, werken en vrije tijd.

1. een leerling die de school verlaat is in staat om op zijn/haar niveau zelfstandig de volgende handelingen te verrichten: zichzelf goed en hygiënisch verzorgen, boodschappen doen, zichzelf zelfstandig verplaatsen, een gezonde maaltijd bereiden en huishoudelijke werkzaamheden uit te voeren. Dit alles zowel op het gebied van schoonmaken en zo mogelijk op het gebied van techniek
2. een leerling die de school verlaat is in staat om op zijn/haar manier en binnen zijn/haar mogelijkheden de vrije tijd zinvol in te vullen met sport, spel, computer, handvaardigheid/techniek, dans, muziek, theater en tuinieren.
3. een leerling die de school verlaat is in staat op zijn/haar niveau arbeid te verrichten behorend bij zijn/haar ontwikkelingsperspectief.

Naast bovenstaande, vooral op leerlingen gerichte doelstellingen, wil de Inspecteur S. de Vriesschool in de komende periode voldoen aan de volgende resultaatgerichte doelstellingen:

1. Leerlingenaantal:

De Inspecteur S. de Vriesschool streeft er in de komende jaren naar om het aantal leerlingen te stabiliseren op 250 leerlingen.

2. Financieel beheer:

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel om op financieel terrein in de komende jaren:

- Goedgekeurde begrotingen te hebben,
- De uitgaven te houden binnen de opgestelde begrotingen,
- Op tijd adequate verantwoordingen in te leveren voor wat betreft de subsidies.

3. Onderwijs:

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel om bij inspectiebezoeken een basisarrangement te krijgen.

4. Tevredenheid ouders:

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel om een gemiddeld cijfer van 7,8 te scoren op de uitgevoerde oudertevredenheidsonderzoeken.

5. Tevredenheid personeel:

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel om een gemiddeld cijfer van 7,8 te scoren op de uitgevoerde personeelstevredenheidsonderzoeken.

6. Ziekteverzuim:

De Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel het ziekteverzuim terug te brengen naar 6%.

5. Analyse.

Uit Oudertevredenheidsonderzoek, leerlingtevredenheidsonderzoek, personeeltevredenheidsonderzoek, onderzoeken vanuit inspectie en bestuur en uit zelfanalyse waarbij gebruik gemaakt is van het WMK ec (werken met kwaliteitskaarten voor expertisecentra) zijn we gekomen tot onderstaande sterke en zwakke kanten van de Inspecteur S. de Vriesschool en zijn we gekomen tot welke kansen er voor de school liggen en met welke bedreigingen de school te maken heeft en krijgt.

STRENGTHS	WEAKNESSES
<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een team dat veel inzet toont. • De school heeft een goed netwerk voor de begeleiding van het personeel • Het personeel toont grote betrokkenheid bij de leerlingen . • Het merendeel van de leerlingen toont een grote betrokkenheid bij de school. • De school heeft een goed contact met de ouders en de ouders zijn tevreden over de school. • Er wordt gewerkt met de leerlijnen voor het ZMLK • Het leerlingvolgsysteem, de groepsplannen, de startdocumenten, de handelingsplannen en de rapportages zijn aanvullend. • Veel uitroom naar Praktijkonderwijs en vrije bedrijf. • Een goed pedagogisch klimaat. • Breed onderwijs aanbod. Naast de cognitieve vakken is er veel aandacht voor lichamelijke ontwikkeling en culturele ontwikkeling. • Leerkrachten geven structuur en duidelijkheid aan de leerlingen. • Een leeromgeving met duidelijke regels • Bruikbare instrumenten voor het beschikbaar krijgen van managementinformatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal systeem van kwaliteitszorg is nog niet geborgd in de organisatie. De PDCA cyclus is nog geen gemeen goed. Plan en do zijn in orde check en act moet beter. • De doorgaande lijn van leerstofaanbod VSO is nog onvoldoende aanwezig. • Het ontwikkelingsperspectief is nog niet ingevoerd. • Leerkrachten kunnen geen ontwikkelingsperspectief opstellen. • Leeftijdsopbouw van het personeel. Het team is vergrijsd. • Onduidelijkheid over transparantie en verantwoordelijkheid bij taakbeleid. Wie doet wat wanneer en wie is waar verantwoordelijk voor moet duidelijker worden in de organisatie. • Met de huidige groepsindeling is er sprake van teveel niveaus per groep. Hierdoor teveel versnippering van aandacht. • Onvoldoende specifiek materiaal voor de onderwijsbehoeften van de leerlingen. • Leerkrachten stimuleren de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen niet optimaal. • Geen optimaal gebruik van managementinformatie voor het maken van vervolgbeleid. De opvolging en afhandeling moet beter. • VSO leerkrachten kunnen de lesstof nog niet afstemmen op AKA certificering. • Onvoldoende inbreng van de ouders bij opstellen handelingsplan. • Onvoldoende informatie over toeleiding naar wonen, werken en vrije tijd.

OPPORTUNITIES	THREATS
<ul style="list-style-type: none"> • Competentiegericht personeelsbeleid. Landelijk is er competentiegericht personeelsbeleid ontwikkeld waardoor wij mogelijkheden hebben om de kwaliteiten van ons personeel beter te waarderen en erkennen, mede in financieel opzicht. • Veranderende populatie. Zorggroep en voor- en naschoolse opvang. Het starten van een zorggroep geeft ons mogelijkheden een breder aanbod te ontwikkelen. Het onderzoeken van de mogelijkheden voor voor- en naschoolse opvang voldoet aan de wensen van de ouders. • Aanvullingen landelijk ontwikkelde leerlijnen. Dit help ons bij het invoeren van het onderwijs continuüm. • Digitaal Leerlingvolgsysteem. Datacare is in gebruik. Het LVS helpt ons om de groepsplannen, handelingsplannen en de ontwikkelingsperspectieven op te stellen. • Nieuwbouw VSO. Bouw is gestart en verloopt tot nu toe voorspoedig en de praktijklokalen voldoen meer aan de behoeften van de leerlingen . • Toename leerlingen. gedragsproblemen/ASS leerlingen en leerlingen met multiple problematiek. De Inspecteur S. de Vriesschool is haar expertise op dit gebied aan het vergroten. • Samenwerking derden: o.a. Mondriaan, Steinmetz/Compaan. Dit ter vergroting van de expertise en het afnemen van AKA certificering. • Werken met PDCA cyclus. Dit geeft ons meer houvast bij het cyclisch aflopen van processen binnen de school. 	<ul style="list-style-type: none"> • Minder formatie beschikbaar voor de <ul style="list-style-type: none"> - toename leerlingen gedragsproblemen - toename ASS leerlingen - toename leerlingen met multiple problematiek . Hierdoor zijn we genoodzaakt onze expertise uit te breiden. • Daling van het verwijzingspercentage van BAO en VO. Hierdoor zijn we genoodzaakt een actief profileringsbeleid te voeren. • Passend Onderwijs. De bezuinigingen hebben tot gevolg dat hetzelfde werk met dezelfde hoeveelheid leerlingen door minder mensen gedaan moet worden. Hierdoor zijn we genoodzaakt de organisatie efficiënter en effectiever in te richten. • Passend onderwijs: de bezuinigingen kunnen tot gevolg hebben dat de jonge enthousiaste leerkrachten verloren gaan voor de organisatie. • Groot aantal langdurig zieken (geen vervanging) waardoor herverdeling van taken en beleidsplannen in gedrang komen. Hierdoor zijn we genoodzaakt om samen met het bestuur beleid te ontwikkelen dat uitval voorkomt. • Ligging nieuwbouw VSO in combinatie met een eventuele afname van het leerlingenaantal. Hierdoor zijn we genoodzaakt om te werven in de wijken rond de nieuwbouw. • Toenemende werkdruk personeel. Hierdoor zijn we genoodzaakt het taakbeleid af te stemmen op de competenties van het personeel. • Toenemende agressiviteit van leerlingen en ouders. Hierdoor zijn we genoodzaakt duidelijke regels en afspraken te maken onderling en met leerlingen en ouders. Ook het her- en bijscholen van personeel is noodzaak.

6. Onderwijskundig beleid.

Het onderwijs op de Inspecteur S. de Vriesschool proberen we zodanig in te richten dat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het onderwijs richt zich op de sociaal emotionele ontwikkeling, op de ontwikkeling van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid, op de verstandelijke ontwikkeling en op het verwerven van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. Alle aangeboden vaardigheden en alle leerstof staan in het teken van leerlingen voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijk functioneren in onze maatschappij binnen de domeinen wonen, werken en vrije tijd.

Bij al onze onderwijsactiviteiten hanteren wij de kerndoelen van het ZMLK onderwijs.

Het team van de Inspecteur S. de Vriesschool stelt zich ten doel:

- Antwoord te geven op hulpvragen van leerlingen op basis van leerling kenmerken, onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en verwachtingen vanuit de samenleving,
- Leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces te laten doorlopen,
- Zorg te dragen voor een adequaat pedagogisch klimaat,
- Het bevorderen van een zo groot mogelijke zelfstandigheid van de leerlingen,
- Het onderwijs een duidelijke link te laten hebben met de praktijk van het leven (betekenisvol),
- Planmatig onderwijs,
- Uit te gaan van verschillen. Iedereen mag er zijn,
- Goede samenwerking te hebben met ouders en ketenpartners in het belang van de ontwikkeling van de leerlingen.

Voor de komende planperiode hebben wij ervoor gekozen om aan de volgende doelstellingen prioriteit te geven:

Algemeen geldend voor SO en VSO

- Het invoeren van de ontwikkelingsperspectieven voor alle leerlingen. In het schooljaar 2010 – 2011 worden de voorbereidingen getroffen voor de invoering in het schooljaar 2011 – 2012. Onder begeleiding van het KPC zal het invoeringsproces in stapje worden uitgezet zodat in het schooljaar 2012 – 2013 alle leerlingen een ontwikkelingsprofiel hebben en waarop de leerkrachten sturend te werk gaan.
- In de komende beleidsperiode zullen we gaan werken aan een nieuwe indeling van de groepen. Willen we per groep in drie niveaus gaan werken dan zullen we de huidige manier los moeten laten. De pedagogische vraagstelling van de leerling zal belangrijk blijven maar de didactische vraagstelling zal doorslaggevend worden. Deze stap zou mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de autiegroepen. In schooljaar 2011 – 2012 is er reeds voor gekozen om de autiegroep in het SO op de heffen en de leerlingen te verdelen over de nieuw in te delen groepen. Leerkrachten hebben reeds kennis gemaakt met het indelen en werken met drie niveaugroepen.
- Het borgen van het werken volgens het principe van Meervoudige Intelligentie. In het schooljaar 2010 – 2011 is hier een borgingsdocument voor geschreven. In de komende beleidsperiode, schooljaar 2011 - 2012 zullen we met de quick scan van de WMK EC het didactisch handelen nader bekijken.

- Het borgen van zelfstandig werken binnen alle groepen. Tijdens deze planperiode willen we dat binnen alle groepen het zelfstandig werken is ingevoerd.
- In het schooljaar 2011 – 2012 zullen we het didactisch handelen via de quickscan van de WMK nader gaan bekijken. In het schooljaar 2013 – 2014 zullen via de quickscan van het WMK de actieve en zelfstandige rol van de leerling nader bekeken worden.
- Het borgen van een integraal systeem van kwaliteitszorg. In de afgelopen beleidsperiode hebben we ervaring opgedaan met het werken met de Kwaliteitskaarten van Bos voor expertisecentra (WMK). In de komende beleidsperiode zullen we opgedane ervaringen vertalen in een planning per schooljaar.
- Het SO en VSO van de Inspecteur S. de Vriesschool hebben beide een basisarrangement. Er wordt en zal hard gewerkt blijven worden aan het verbeteren van de kwaliteit om het basisarrangement te behouden.

Geldend voor het SO:

- Het aanschaffen van methodes en materialen passend bij de leerlijnen ontwikkeld door het CED te Rotterdam. In de afgelopen beleidsperiode zijn er al veel nieuwe materialen aangeschaft, maar daar zullen we in deze beleidsperiode mee doorgaan. Voor het SO zullen dit methoden zijn voor de volgende vakken:
  - Nieuwe leesmethode
  - Rekenen
  - Methode voor taal en spelling (hogere groepen SO)
  - Nieuwe methode voor de sociaal emotionele ontwikkeling
  - Aanvulling op de methode wereldoriëntatie Thijs en Toetsie
  - CED lessen voor de leerlijn leren leren
- Introduceren van PBS (Positive Behaviour Support): goed gedrag kun je leren. Dit is een geïntegreerde aanpak voor het beheersen van gedrag op school van leerlingen in de leeftijd van 4 – 18 jaar. Door op een jonge leeftijd te starten met dit programma willen we gedragsproblemen op latere leeftijd zien te voorkomen.
- Uitbreiden van de opvang van leerlingen met een lage intelligentie en een lage sociaal emotionele ontwikkeling (MG leerlingen). In het schooljaar 2010 – 2011 is gestart met een groep van vijf leerlingen. De bedoeling is om in het schooljaar 2011 – 2012 twee groepen te hebben. Uitbreiding van kennis van de doelgroep en materiaal voor deze doelgroep zal plaatsvinden.

Geldend voor het VSO:

- Het verder aanpassen van het leerstofaanbod aan de veranderende vraagstelling binnen het VSO. Al geruime tijd proberen we de leerlingen binnen het VSO goed voor te bereiden op hun periode na hun schooltijd. De komende jaren willen we nog meer tegemoet komen aan de vragen die de leerlingen maar ook de maatschappij aan ons stellen. In het schooljaar 2011 – 2012 zullen we starten met de voorbereidingen voor AKA certificering. In het schooljaar 2012 – 2013 zullen we starten om de eerste leerlingen toe te leiden naar het AKA certificaat. In het schooljaar 2011 – 2012 zullen we via de quick scan van het WMK het leerstofaanbod en het didactisch handelen nader bekijken.

- Naast de voorbereiding voor het AKA certificaat wil de Inspecteur S. de Vriesschool het voortouw gaan nemen om, in navolging van het Praktijkonderwijs, een Haags diploma te maken voor het ZML onderwijs, Haags ZMLK Diploma.
- In de komende beleidsperiode willen we binnen het VSO een speciale ZMOLK groep opstarten. In het schooljaar 2011 – 2012 zal er een ZAT pilot starten rond de Inspecteur S. de Vriesschool. Uitkomsten zullen we gebruiken voor het oprichten van een ZAT rond de scholen van cluster 3 en 4 in Den Haag. Dit zal in samenwerking gedaan worden met het samenwerkingsverband VO, de gemeente Den Haag en het HCO. Binnen deze groep zal gewerkt worden volgens PBS: goed gedrag kun je leren. Dit principe zullen we binnen het gehele VSO introduceren.
- Het aanschaffen van methodes en materialen passend bij de leerlijnen ontwikkeld door het CED te Rotterdam. In de afgelopen beleidsperiode zijn er al veel nieuwe materialen aangeschaft, maar daar zullen we in deze beleidsperiode mee doorgaan. Voor het VSO zullen dit methoden zijn voor de volgende vakken:
  - Methode voor de sociaal emotionele ontwikkeling
  - Aanvulling op de arbeidsinteresseset
  - Methode taal en spelling.
  - VOX
  - Praktische materialen, behorend bij de praktijkvakken en bij de domeinen wonen, werken en vrije tijd.

Subsidies:

De Inspecteur S. de Vriesschool maakt gebruik van verschillende subsidies. De subsidies worden ingezet ten behoeve van de domeinen wonen, werken en vrije tijd

- Schoolmaatschappelijk werk: deze subsidie wordt ingezet voor de aanmeldingen naar arbeid. De leerlingen worden op school voorbereid en toegeleid naar een arbeidsplaats. Maatschappelijk werk doet de aanmelding.
- Naschoolse sportclub: op de woensdagmiddag worden leerlingen van de Heliotrooplaan opgevangen en gaan sporten. Onder begeleiding van een instructeur maken zij kennis met verschillende sporten.
- Combinatiefunctionaris: op de locatie Beresteinlaan organiseert de gymdocent naschoolse sportactiviteiten. Op deze manier willen we de leerlingen kennis laten maken met verschillende sporten, zodat zij een keuze kunnen maken voor hun vrijetijdsbesteding.
- Subsidie laagfunctionerende leerlingen met gedragproblemen: deze subsidie wordt ingezet ten behoeve van de ZMOLK'ers. Er is een maatschappelijk werkende aangesteld die alle zaken rond de ZMOLK leerlingen coördineert.

Leerlingenzorg.

Het uitgangspunt op de Inspecteur S. de Vriesschool is dat de groepsleerkracht de spil in de zorg voor de leerlingen is. Voor het volgen en het begeleiden van de leerlingen worden alle leerkrachten ondersteund door de Intern Begeleiders en de Interne Coaches.

De zorg is omschreven in het zorgprofiel van de Inspecteur S. de Vriesschool (onderdeel van hoofdstuk 6).

ZORGPROFIEL

Inspecteur S. de Vriesschool

SO en VSO voor Zeer Moeilijk Lerenden

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Algemene informatie
  - 2.1 Groepsindeling en groepsgrootte
  - 2.2 Schoolspecifieke zorgverbredingfaciliteiten / personen
- 3 Organisatie leerlingenzorg
  - 3.1 Stroomschema intern en extern traject
  - 3.2 Basiseisen zorgstructuur
  - 3.3 Het pedagogisch klimaat
  - 3.4 Het didactisch klimaat
  - 3.5 Protocollen
  - 3.6 Leerstof
  - 3.7 Het stappenplan
    - 3.7.1 Stap 1 Signaleren
    - 3.7.2 Stap 2 Analyseren
    - 3.7.3 Stap 3 Diagnosticeren
    - 3.7.4 Stap 4 Remediëren
    - 3.7.5 Stap 5 Evalueren
  - 3.8 Overdracht
  - 3.9 Evaluatie op schoolniveau
  - 3.10 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
    - 3.10.1 Signaleringsfase
    - 3.10.2 Diagnosefase
    - 3.10.3 Plan van aanpak
- 4 Taakverdeling
  - 4.1 Groepsleerkrachten
  - 4.2 Intern begeleider
  - 4.3 Remedial teacher
  - 4.4 Onderwijsassistente
  - 4.5 De rol van de ouders
- 5 Schoolspecifieke aanvulling
  - 5.1 Procedure bij aanmelding
  - 5.2 De mogelijkheden van onze zorgverbreding
  - 5.3 Wanneer is voor ons de grens bereikt

Procedure bij schorsing en verwijdering

Inleiding

Met de invoering van "Passend Onderwijs" hebben alle scholen, met uitzondering van de WEC scholen, behorend tot Stichting De Haagse Scholen hun visie op onderwijs en zorg nader onder de loep genomen.

Elke school wordt gevraagd zich open te stellen voor onderlinge verschillen tussen leerlingen. De pedagogische en didactische aanpak moet gericht worden op deze onderlinge verschillen in de dagelijkse onderwijspraktijk binnen de groep.

In dit hoofdstuk van het schoolplan geeft onze school aan in hoeverre er binnen de school aan specifieke onderwijsbehoeften tegemoet gekomen kan worden. Dit document beschrijft eveneens hoe adaptief de school is en wat de school aan zorgverbreding voor leerlingen kan betekenen, m.a.w. wat de kunde, ambities en grenzen van de zorg zijn. Deze feitelijkheden komen o.a. voort uit de visie en missie van de school en het schoolbestuur.

Onze school heeft met dit zorgprofiel een goed fundament van zorg gemaakt voor alle leerlingen met een ZMLK beschikking. Dit komt tot uiting in een passend zorgarrangement voor kinderen die daar behoefte aan hebben. Onderwijs is per definitie onderhevig aan veranderingen, daarom zal dit zorgprofiel steeds kritisch moeten worden bekeken en zo nodig bijgesteld.

2. Algemene informatie

2.1 Groepsindeling

Speciaal Onderwijs (SO)		
Onderbouw	Middenbouw	Bovenbouw
Flamingo	Kraanvogel	Toekan
	Papegaai	
	IJsvogel	
	Pelikaan	
	Kolibri	

Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)		
A Stroom	C Stroom	P Stroom
VSO A: autigroep VSO leerlingen	VSO C1a: onderbouw	VSO P1A: onderbouw
	VSO C1b: onderbouw	VSO P1B: onderbouw
	VSO C2a: middenbouw	VSO P2a: bovenbouw
	VSO C2b: middenbouw	VSO P2b: bovenbouw
	VSO C3a: bovenbouw	
	VSO C3b: bovenbouw	
	VSO C3c: bovenbouw	

2.2 Schoolspecifieke zorgverbredingsfaciliteiten/personen

Remedial teaching:

Naam: Marja ten Braak. 1 dag RT op de locatie Heliotrooplaan ter ondersteuning van het werken binnen de groepen en toetsen van leerlingen.

Naam: Hannie van Eldik. 4 dagen RT op de locatie Beresteinlaan. Afnemen toetsen, individuele leesaandacht.

Interne Begeleiding:

Naam: Sandra Veld. Twee dagen in de week interne begeleiding op de locatie Heliotrooplaan/Narcislaan. Ondersteuning, bespreken en evalueren startdocumenten, groepsplannen, handelingsplannen, leerlingvolgsysteem, onderwijskundige rapporten en rapportages. De intern begeleider speelt ook een belangrijke rol in het organiseren van de interne zorgcommissie en de afspraken die voortvloeien uit de interne zorgcommissie.

Naam: Koos Mostert. Vier dagen in de week interne begeleiding op de locatie Beresteinlaan. Ondersteuning, bespreken en evalueren startdocumenten, groepsplannen, handelingsplannen, leerlingvolgsysteem, onderwijskundige rapporten en rapportages. De intern begeleider speelt ook een belangrijke rol in het organiseren van de interne zorgcommissie en de afspraken die voortvloeien uit de interne zorgcommissie.

Interne coaches:

Een deel van de werkzaamheden van de intern begeleiders is neergelegd bij de interne coaches. Zij hebben als hoofdtak de begeleiding en ondersteuning van onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. Er wordt een begeleidings-coachprotocol gehanteerd.

De doelstelling van dit protocol is te komen tot:

- Professionalisering
- Kwaliteit leveren
- Onderwijsvernieuwend werken
- Eén manier van werken realiseren
- Ondersteuning bieden

Bij het coachen staan openheid, transparantie, eigen inbreng en overleg centraal.

Op de Inspecteur S. de Vriesschool zijn momenteel drie interne coaches werkzaam:

Naam: Anneke de Rijke (SO), drie dagen op de locatie Heliotrooplaan.

Naam: Elke Mulder (VSO A en VSO P), drie dagen op de locatie Heliotrooplaan.

Naam: Wilma Groenenberg (VSO C), vier dagen op de locatie Beresteinlaan.

Specifieke kennis in het team

Video Interactie Begeleider:

Binnen het team van de Inspecteur S. de Vriesschool zijn twee leerkrachten opgeleid als Video Interactie Begeleider. Zij kunnen worden ingezet wanneer er problemen zijn op het gebied van de interactie tussen leerkracht en leerling.

Logopedie:

Op de Inspecteur S. de Vriesschool zijn twee logopedistes in dienst. Op de locatie Heliotrooplaan/Narcislaan is een logopediste voor vier dagen aanwezig. Naast individuele behandelingen gaat zij ook de groepen in voor groepslogopedie. Op de locatie Beresteinlaan is een logopediste voor twee dagen aanwezig. Zij behandelt leerlingen individueel.

Op de Inspecteur S. de Vriesschool is één leerkracht aanwezig die in het schooljaar 2010 – 2011 de studie gedragsdeskundige heeft afgerond. Zij zal haar expertise inzetten ten behoeve van ondersteuning van collega's en rond de ZMOLK leerlingen. Via een gemeentelijke subsidie, Opvang leerlingen met een laag cognitief niveau en gedragsproblemen, hebben we een ervaren maatschappelijk werkende in huis kunnen halen die zich gaat bezig houden met het coördineren van het ZAT en het opzetten van een zorgstructuur rond de ZMOLK leerlingen.

Via +Support huurt de Inspecteur S. de Vriesschool een **maatschappelijk deskundige** in. Zij heeft een rol binnen de CVB, binnen de interne zorgcommissie, ondersteuning van ouders, aanvragen van indicatie rond arbeid en het aanvragen van een Wajong uitkering.

Via het HCO huurt de Inspecteur S. de Vriesschool een **psycholoog** in. Zij heeft een rol binnen de CVB, binnen de interne zorgcommissie. Zij kan ook leerkrachten ondersteunen in het werken in de groep.

3.2 Basiseisen zorgstructuur

De eisen waaraan, volgens de Inspecteur S. de Vriesschool, een naar behoren functionerend zorgsysteem moet voldoen, zijn in het kort als volgt te formuleren:

- Er is geen kans dat een leerling langere tijd onopgemerkt uitvalt of niet op het juiste type onderwijs zit.
- De mate van uitval kan goed worden onderzocht en geanalyseerd. Dit geldt ook voor leerlingen die naar boven presteren.
- Er zijn faciliteiten voorhanden om een leerling op de juiste manier in het zorgsysteem te passen.
- Er zijn materialen beschikbaar om de leerling op de juiste manier hulp te bieden.
- Gegevens en verworvenheden gaan niet verloren wanneer een leerling in een andere groep, c.q. bij een andere leerkracht terechtkomt.
- Kennis en vaardigheden zijn bij de leerkrachten in voldoende mate aanwezig om de leerlingen op de juiste manier hulp te bieden.

3.3 Het pedagogisch klimaat

Het kind en zijn/haar hulpvraag staan centraal. Kenmerken in de omgang met onze leerlingen zijn veiligheid, duidelijkheid en structuur. Onze leerlingen moeten zich op hun gemak voelen en graag naar school gaan. We streven ernaar om alles uit een kind te halen. Dit kan alleen in nauw overleg met de ouders. Wij staan open voor elke vorm van opbouwende kritiek. We houden rekening met de wensen van de ouders, maar we zullen ook eerlijk naar de ouders zijn als we niet aan hun wensen kunnen voldoen. Er wordt gestreefd naar een open en eerlijke communicatie en een goede samenwerking.

Goed voorbeeld doet goed volgen.

Onze school heeft een apart reglement voor personeel en voor leerlingen. Hierin worden de belangrijkste gedragsregels en organisatorische zaken vermeld. Ook is er een reglement voor e-mail en internetgebruik voor personeel en voor leerlingen. Steeds vaker krijgen wij op school te maken met de gevolgen van het gebruik van MSN, SMS, Hyves etc.

Leerlingen gebruiken deze vormen van communicatie soms om elkaar uit te schelden of bedreigingen te uiten. Dit soort media maakt het heel simpel om een ander onheus te bejegenen omdat je de ander niet in de ogen kunt kijken. De ouder/verzorger kan zich op de hoogte stellen van het computergedrag van het kind en kunnen hier ook invloed op uitoefenen.

Op school wordt in algemene zin gesproken over hoe leerlingen op een goede manier om kunnen gaan met deze vormen van media. Wij gaan ervan uit dat conflicten die door een verkeerd gebruik hiervan ontstaan, door ouders zelf worden opgelost.

Het pedagogisch klimaat is de basis voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Het pedagogisch klimaat is voelbaar in de sfeer binnen de school en zichtbaar in de manier waarop er met de leerlingen wordt omgegaan en welke normen en waarden de leerlingen worden aangeleerd. Op onze school gaan we uit van de positieve benadering. We kijken liever naar wat leerlingen wel kunnen en kunnen leren dan naar wat zij niet kunnen en niet kunnen leren.

Door deze aanpak ontstaat er een klimaat waarin acceptatie van de beperking en de stimulering tot ontwikkeling in balans zijn.

Om bovenstaande te kunnen bieden vragen wij van het personeel dat zij: onbevooroordeeld zijn, inlevingsvermogen hebben, zichzelf zijn, enthousiast zijn, geduld hebben, goed kunnen luisteren, liefde en warmte kunnen geven, open en eerlijk zijn, stimulerend zijn, hulp kunnen bieden, rust en structuur kunnen bieden en eisen kunnen stellen.

3.4 Het didactisch klimaat

Een leerling is gebaat bij een leerkracht die meer doet dan alleen leerstof aandragen en vorderingen vastleggen.

Reflectie op het eigen handelen is hierbij een heel belangrijke factor. Hierbij spelen de interne coaches een belangrijke rol. Zij ondersteunen de leerkrachten en vullen één maal per jaar een kijkwijzer in.

- Was de uitleg duidelijk genoeg?
- Zijn er andere manieren om deze kennis over te brengen?
- Sluit de leerstof wel aan bij het niveau van deze leerling?

Evaluatie van de leerlingresultaten is een tweede belangrijke factor: niet alleen registreren, maar m.n. analyseren is van belang.

- Wat voor type fouten werden er gemaakt?
- Wat is daar de oorzaak van?
- Welke kennis/vaardigheid ontbreekt?
- Hoe is de werkhouding?

In een startdocument wordt door de CVB, vanuit dossierstudie en/of aanvullend onderzoek het niveau bepaald voor de vijf speerpuntvakken (taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling, leren leren, wonen, werken en vrije tijd). Hierna wordt het startniveau ingevuld in het leerlingvolgsysteem van waaruit de volgende doelstellingen worden aangegeven. In de komende beleidsperiode zullen de adviezen van de CVB op het gebied van pedagogisch handelen worden gekoppeld aan de leerlijnen en de gewenste competenties van de leerkracht.

Na aanbieder van lesstof wordt het werk bekeken, geanalyseerd en nabesproken, daar waar nodig volgt extra behandeling van de leerstof in de groep, in subgroepjes of individueel.

Via methodegebonden toetsen wordt bekeken of er verrijking of verdieping plaats zal vinden of dat er doorgang plaats zal vinden op de vastgestelde leerlijn (vanaf 2012 – 2013 ontwikkelingsperspectief).

Periodiek worden er methode onafhankelijke toetsen afgenomen. Resultaten worden geanalyseerd en besproken en daar waar nodig zal de leerlijn worden aangepast. Gegevens worden genoteerd binnen het LVS.

Didactisch handelen:

Gestreefd wordt naar maximaal drie niveaus per groep. Regelmatig wordt er groepsdoorbroken gewerkt, dit om het aantal niveaus in één groep hanteerbaar te houden. In alle groepen wordt gewerkt volgens het principe van het Zelfstandig werken en volgens het principe van Meervoudige Intelligentie.

Via de kwaliteitskaarten van Bos wordt het handelen van de leerkracht nader bekeken.

3.5 Protocollen

- Protocol schorsing en verwijdering
- Notitie CVB/Interne zorgcommissie
- Notitie leerlingenzorg op de Inspecteur S. de Vriesschool

In samenwerking met DTAC zijn er protocollen opgesteld over gedrag binnen de Inspecteur S. de Vriesschool, en zijn er meldingsformulieren voor incidenten en agressief gedrag opgesteld. Het team heeft hiervoor een cursus gevolgd en zal ook nascholing blijven krijgen. Vanaf het schooljaar 2011 – 2012 worden deze protocollen en formulieren definitief gehanteerd. Onderzocht wordt hoe de gegevens het beste opgeslagen kunnen worden om tot analyse en preventie te kunnen komen.

3.6 Leerstof

De in school gebruikte leerstof, in de vorm van methoden, moet geëvalueerd worden aan de hand van de volgende vragen:

- Biedt de methode voldoende variëteit in de aanbieder en werkvormen?
- Worden deze mogelijkheden optimaal benut?
- Zijn er aanpassingen nodig en mogelijk?
- Zijn er voldoende differentiatiemogelijkheden?
- Worden deze optimaal benut?

Helaas zijn er voor het ZMLK onderwijs geen methoden die van a t/m z te gebruiken zijn. De laatste jaren heeft de school geïnvesteerd in het aanschaffen van bruikbaar materiaal.

Ook de komende jaren gaan wij op zoek naar methoden die bruikbaar zijn en voldoende mogelijkheden hebben voor de populatie van het ZMLK.

3.7 De aanpak van de zorg kent de volgende fasen (het stappenplan):

Hieraan voorafgaand zit het werken met groepsplannen en handelingsplannen en het handelingsgericht werken in de groepen. Het is beter te voorkomen, dan te genezen.

I signaleren	→ groepsleerkracht
↓	
II analyseren	→ groepsleerkracht – assistent – intern begeleider
↓	
III diagnosticeren	→ intern begeleider – psycholoog – externen
↓	
IV remediëren	→ groepsleerkracht – andere leerkrachten
↓	
V evalueren	→ groepsleerkracht – intern begeleider – externen

3.7.1 Stap 1: Signaleren

Het leerlingvolgsysteem stelt ons in staat de ontwikkeling van de leerlingen goed te volgen tijdens de hele schoolloopbaan. Het stelt de leerkrachten in staat om regelmatig en systematisch gegevens te verzamelen omtrent de vorderingen van de leerlingen.

De Inspecteur S. de Vriesschool gebruikt sinds enige jaren het leerlingvolgsysteem van DataCare LVS 2000. In de komende beleidsperiode zal het mogelijk gemaakt worden om via het LVS 2000 ontwikkelingsperspectieven op te stellen voor alle leerlingen.

Toetsoverzicht:

Bij de kleutergroep worden in de voorwaardensfeer de volgende toetsen gebruikt:

- Cito peutertoets Ordenen
- Cito peutertoets Ruimte
- Cito peutertoets Tijd

Als de leerlingen er aan toe zijn dan komen de volgende drie kleutertoetsen:

- Ordenen
- Taal voor kleuters
- Ruimte en tijd

Vervolgens worden de onderstaande toetsen afgenomen afhankelijk van het niveau:

- Cito DMT (Drieminuten Toets) 2009
- Cito SVS (Schaal voortgezet Spellen) 1995 – 1998
- Cito TBL (Toets Begrijpend Lezen) 1991 – 1995
- Cito Rekenen – wiskunde 2002

Bij logopedie worden de volgende toetsen gebruikt:

- TAK (Taaltoets Alle Kinderen)
- TVK (Taaltoets voor Kinderen)

In de komende beleidsperiode zullen we de nieuwe Citotoetsen ZMLK invoeren.

3.7.2 Stap 2 : Analyseren

Wanneer er door de groepsleerkracht gesignaleerd wordt dat een kind op een bepaald ontwikkelingsprofiel uitvalt, zal er getracht worden binnen de groep een oplossing te zoeken d.m.v. verlengde instructie en afgestemd werk. Eventueel maakt de leerkracht een handelingsplan.

Leverd dit echter niet de gewenste resultaten op, dan wordt het probleem van de leerling(en) ingebracht in de leerling- of groepsbespreking. Standaard wordt 3x per jaar een groepsbespreking gehouden. Het bespreken van het handelingsplan/ontwikkelingsperspectief is onderdeel van dit gesprek.

In de komende beleidsperiode zullen we de leerlingbespreking evalueren, aanpassen en borgen.

3.7.3 Stap 3: Diagnosticeren

Bij gesignaleerde problemen op het gebied van gedrag en didactiek wordt de leerling ingebracht in de Interne Zorgcommissie. Vanuit dit multidisciplinair overleg volgen adviezen voor de groepsleerkracht.

3.7.4 Stap 4: Remediëren

Dit gebeurt binnen de groep met, zoveel mogelijk, andere materialen. Daarnaast zijn er ook andere mogelijkheden zoals:

- MRT door de gymdocent.
- Sociale vaardigheidstrainingen bij MEE.
- Behandeling bij de Banjaard.
- Bij taal- en spraakproblemen volgt behandeling door de logopediste.
- RT bij de remedial teacher. Dit vooral op het gebied van lezen.

Het handelingsplan

Voor alle leerlingen wordt er een handelingsplan gemaakt. Dit plan wordt uitgedraaid vanuit LVS 2000. Aan het begin van het schooljaar wordt, naar aanleiding van een startdocument, het handelingsplan opgesteld. De wordt met de ouders besproken en wordt door de ouders ondertekend. In januari volgt een evaluatie. De groepsleerkracht bespreekt de groep met de intern begeleider, de interne coach en de locatiedirecteur. Daar waar nodig worden doelen bijgesteld. De ouders worden weer in de gelegenheid gesteld de bijstelling met de leerkracht te bespreken. In mei/juni vindt de eindevaluatie plaats. Aan de hand van deze eindevaluatie wordt de jaarlijkse rapportage gemaakt. Dit is gelijk de verantwoording van de leerkracht naar de ouders. Het rapport wordt met de ouders besproken. Na het opstellen van het rapport maakt de leerkracht een startdocument dat vervolgens weer gebruikt wordt bij het maken van een nieuw handelingsplan. Het startdocument wordt binnen de CVB besproken zodat schoolarts, maatschappelijk werkende en psycholoog adviezen kunnen meegeven voor het opstellen van het handelingsplan of voor de toekomst het instroomprofiel, het te verwachten uitstroomprofiel en de keuze van de te volgen leerroute.

3.7.5 Stap 5: Evalueren

Dit gebeurt drie maal per jaar in een groepsbespreking. Kinderen met extra problemen worden aangemeld bij de Interne Zorgcommissie.

3.8 Overdracht

De overdracht vindt plaats middels het startdocument. Deze wordt door de “oude” en “nieuwe” leerkracht besproken (warme overdracht).

3.9 Evaluatie op schoolniveau

In de komende beleidsperiode gaan we de ontwikkelingsperspectieven invoeren. Aan de hand van de ontwikkelingsperspectieven kunnen we op schoolniveau de resultaten gaan analyseren.

3.10 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte worden besproken binnen de vergaderingen van de Interne Zorgcommissie. Prioriteiten worden opgesteld en regelmatig binnen de Interne Zorgcommissie besproken.

Taakverdeling

4.1 Groepsleerkrachten:

Werkzaamheden:

Onderwijs en begeleiding:

- Bereidt de dagelijkse onderwijsactiviteiten voor;
- Geeft les en begeleidt leerlingen in speciaal gevormde groepen op basis van groepsplannen;
- Ontwikkelt bij leerlingen competentie (ervaren en geloven in eigen kunnen), autonomie (ervaren en weten dat jezelf een probleem aan kunt) en relatie (weten en voelen dat je gewaardeerd wordt);
- Hanteert verschillende didactische werkvormen en leeractiviteiten, aansluitend op de leer- en opvoedingsdoelen;
- Creëert een pedagogisch klimaat waarin alle leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen;
- Stimuleert en begeleidt sociale vaardigheden bij leerlingen met verschillende sociaal – culturele achtergronden;
- Schept situaties om algemeen sociale vaardigheden te leren, die nodig zijn om te kunnen communiceren met de mensen om je heen;
- Structureert en coördineert activiteiten van leerlingen en organiseert en plant activiteiten in homogene en heterogene groepen, inclusief subgroepen;
- Kijkt onderwijsactiviteiten van leerlingen na en corrigeert;
- Speelt in de les in op ontwikkelingen op terreinen als maatschappij en cultuur, natuur en techniek, gezondheid en milieu, politiek en levensbeschouwing;
- Diagnosticeert en evalueert ontwikkelings- en leerprocessen van leerlingen, stelt complexe handelingsplannen op en bespreekt de voortgang in de Interne Zorgcommissie;
- Begeleidt leerlingen zoals voorzien in het zorgplan;
- Onderhoudt contacten met begeleidingsdiensten en andere betrokkenen;
- Consulteert deskundigen zoals jeugdarts, orthopedagoog, intern begeleider, logopedist, schoolmaatschappelijk werkende en verwerkt hun adviezen in het handelingsplan;
- Begeleidt de leraarondersteuner, onderwijs- en/of klassenassistent;

- Bespreekt de voortgang, de ontwikkeling en de gedragsproblemen van de leerlingen met ouders/verzorgers en bezoekt ouders/verzorgers;
- Houdt het leerlingdossier bij;
- Geeft voorlichting aan ouders/groepen ouders en verzorgers over de situatie van het kind in het kader van het bevorderen van hun deskundigheid;
- Neemt deel aan teamvergaderingen;
- Organiseert overige schoolactiviteiten en voert deze uit.

Bijdrage onderwijsvoorbereiding en onderwijsontwikkeling

- Ontwikkelt een leerlijn waarin aandacht is voor de specifieke problematiek van de leerling;
- Ontwikkelt eigen lesmateriaal;
- Formuleert les- en opvoedingsdoelen voor de dagelijkse onderwijsuitvoering;
- Draagt bij aan de pedagogische koers, resulterend in onderwijsprogramma's;
- Draagt bij aan het formuleren van les- en opvoedingsdoelen;
- Vertaalt ontwikkelingen op terreinen als maatschappij en cultuur, natuur en techniek, gezondheid en milieu, politiek en levensbeschouwing naar didactische werkvormen en leeractiviteiten;
- Draagt bij aan de ontwikkeling van het (meerjaren) schoolplan;
- Houdt een werkdossier per groep bij;
- Neemt deel aan teamvergaderingen;
- Organiseert buiten- en naschoolse activiteiten;
- Onderhoudt contacten met begeleidingsdiensten en andere betrokkenen.

Professionalisering

- Houdt de voor het beroep vereiste bekwaamheden op peil en breidt deze zo nodig uit;
- Neemt deel aan scholings- en ontwikkelingsactiviteiten en o.a. collegiale consultatie;
- Houdt zich op de hoogte van de ontwikkelingen op het vakgebied, bestudeert relevante vakliteratuur.
- Kijkwijzer en gesprekken met de coaches.

Kader, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

- **Beslist bij/over:** het geven van les en begeleiden van leerlingen in speciaal gevormde groepen op basis van groepsplannen, het bijdragen aan de pedagogische koers, resulterend in onderwijsprogramma's, het deelnemen aan professionaliseringsactiviteiten;
- **Kader:** de onderwijs wet- en regelgeving, kerndoelen, leer- en opvoedingsdoelen en beleidslijnen van de school;
- **Verantwoording:** aan de directeur over de kwaliteit van onderwijs en leerlingbegeleiding, van de bijdrage aan de voorbereiding en ontwikkeling van het onderwijs en van de professionalisering.

Contacten:

- Met leerlingen om de leerstof te bespreken en uit te leggen en resultaten c.q. problemen te bespreken;
- Met ouders/verzorgers om de voortgang en ontwikkeling van de leerlingen te bespreken en moeilijk bespreekbare onderwerpen ter sprake te brengen en medewerking te verwerven voor een actieve ondersteuning voor het gedrag van de leerling;

- Met de directie over de begeleiding van de leraarondersteuner, onderwijs- en klassenassistent en over de voortgang in de contacten met hulpinstanties/hulpverleners om tot nadere afspraken te komen;
- Met collega's, ouders/verzorgers, hulpinstanties en/of specialisten om diagnoses te bespreken en door te verwijzen;
- Met hulpverleners/specialisten over de problematiek van leerlingen om af te stemmen en tot oplossingen c.q. verbeterde didactische aanpak te komen.

4.2 Intern begeleider:

Het werkgebied is de onderwijszorg in de school. Daarin zit vervat de interne zorgstructuur van de school, de relatie met zorginstellingen en de relatie met andere vormen van onderwijs. De interne begeleider werkt in overeenstemming met de lijnen die door de school zijn uitgezet. In onderstaande tekst is per werkgebied een aanduiding gegeven.

Zorg in de klas:

De taak van de interne begeleiders met betrekking tot de zorg in de klas is er vooral op gericht de leerkracht in staat te stellen met alle leerlingen goed om te gaan, onderwijs- of ontwikkelingsbehoefte te helpen signaleren en vervolgens aan te pakken. Vanuit deze doelstelling dragen de IB'ers bij aan het begeleiden van leerkrachten bij de realisatie van het algemene en specifieke onderwijsaanbod, het opstellen, uitvoeren en evalueren van individuele of groepshandelingsplannen, de doorgaande lijn in het onderwijsaanbod aan leerlingen en een bijdrage aan een goed contact met de ouders. Ook begeleiden IB'ers leraren bij het signaleren van ontwikkeling- of gedragsstoornissen en het vinden van een passend zorgaanbod daarbij. Zij doen dat door observaties, het afnemen van toetsen en het monitoren van de sociaal – emotionele ontwikkeling van leerlingen. Zorgbehoeften van leerlingen worden geformuleerd en de leerkracht wordt ondersteund met het formuleren van zijn of haar hulpvraag. De IB'er biedt de leerkracht hulp bij het bieden van zorg aan de leerling(en). Het organiseren en leiden van interne zorgcommissie vergaderingen en het monitoren van afspraken die daaruit voortvloeien maakt deel uit van het pakket.

Zorg in de school:

De taak van de interne begeleiders op schoolniveau is er, naast het hierboven genoemde, ook op gericht voor de school een goede ondersteuningsstructuur te creëren en die ook te laten functioneren. Deze ondersteuningsstructuur omvat het coördineren van de zorg voor leerlingen, informatieverstrekking aan teamleden en bijdragen aan deskundigheidsbevordering, het (mede) inrichten van het zorgbeleid van de school en de coördinatie van het zorgteam op school in de Interne Zorgcommissie, inclusief de keuze van af te nemen toetsen en de toetskalender. Hier hoort bij het realiseren van een goed functionerend leerlingvolgsysteem als onderdeel van de kwaliteitszorg (ook sociaal – emotioneel) en adequaat toets- en testmateriaal. Maar ook het hebben van inzicht in wat collega's in andere scholen of aanbieders van (externe) zorg kunnen bijdragen aan de zorg voor leerlingen, de zorg voor de koppeling van zorginformatie uit de voorschoolse periode van de leerlingen, kinderdagverblijven, stamscholen, jeugdgezondheidszorg of jeugdzorg.

Bovenschoolse en schoolnabije zorg

De taak van de interne begeleiders met betrekking tot de bovenschoolse zorg is er vooral op gericht op een goede aansluiting tussen het zorgbeleid van de school en de mogelijkheden van zorg-advies team. In dit taakdomein gaat het erom dat de IB'er de aanmelding naar de interne zorgcommissie of het ZAT voorbereidt, de vereiste dossiers inricht, deelneemt aan de vergaderingen en de casus toelicht, bijdraagt aan de probleemanalyse en zorg draagt voor terugkoppeling van de adviezen, naar school, leerkracht en ouders.

4.3 Remedial teacher:

Omgeving:

De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen een locatie van de school. De werkzaamheden hebben betrekking op het signaleren, diagnosticeren en behandelen van leerlingen met leerproblemen en op het adviseren en coachen van leraren bij de opvang en behandeling van leerlingen met leerproblemen. De remedial teacher werkt onder verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur.

Werkzaamheden:

- Behandelt leerlingen met leerproblemen en verricht rechtstreeks daaruit voortvloeiende taken door:
  - Het doen van onderzoek naar de leerproblemen, gedrag, werkhouding en achterblijvende leerresultaten van individuele leerlingen;
  - Het analyseren van de onderwijsleersituatie in samenhang met de onderzochte leerproblemen;
  - Het (mede) opstellen van een handelingsplan voor leerlingen die specifieke hulp nodig hebben, al dan niet in samenhang met de groepsleerkracht en/of andere deskundigen na overleg met de intern begeleider;
  - Het uitvoeren van (onderdelen van de) handelingsplannen, zowel individueel als in groepsverband;
  - Het ontwerpen en/of aanpassen van remediërende materialen;
  - Het in overleg met de leerkracht onderhouden van contacten met ouders van leerlingen met leerproblemen;
  - Het periodiek overleggen met leraren om informatie uit te wisselen en werkzaamheden op elkaar af te stemmen.

- Voert administratieve werkzaamheden uit door:
  - Te rapporteren over het verloop en het resultaat van het uitgevoerde handelingsplan;
  - Het bijhouden van de verslaglegging van remediërende hulp aan leerlingen (aard van de hulp, beoogde resultaten, gehanteerde middelen, tijdsduur);
  - Het opstellen van voortgangsverslagen over gegeven hulp aan individuele leerlingen ten behoeve van de groepsleerkracht, ouders, intern begeleider en locatiedirecteur;
  - Het (doen) aanschaffen van remediërende materialen;
  - Het bijhouden van de administratie van de remedial teacher.

- Begeleidt leerkrachten bij de opvang van leerlingen met een speciale hulpvraag door:
  - Het ondersteunen van leerkrachten bij het analyseren van leerprocessen en leerresultaten;
  - Het ondersteunen van leerkrachten bij de afstemming van het leerprogramma en de (pedagogische en) didactische aanpak op de specifieke leerbehoeften van leerlingen;
  - Het ondersteunen van leerkrachten bij het realiseren van individualiserende werkvormen binnen de groep;
  - Het ondersteunen van leerkrachten bij de opvang van leerlingen met specifieke hulpvragen;
  - Het zorgen voor een goede terugkoppeling van onderzoeks- en behandelingsresultaten bij leerlingen;
  - Het samenstellen van zorgverbredingspakketten voor individuele leerlingen ten behoeve van de handelingsplannen.

- Levert bijdragen aan de beleidsontwikkeling van remedial teaching door:
  - Zorg te dragen voor de eigen deskundigheid;
  - Het mede ontwikkelen van leerhulpmiddelen en organisatievormen op het gebied van zorgverbreding (orthotheek, differentiatievormen);
  - Het bijhouden van ontwikkelingen op het gebied van remedial teaching;
  - Het participeren in werkgroepen;
  - Het deelnemen aan teamvergaderingen, interne zorgcommissies;
  - Het bijwonen van ouderavonden.

Speelruimte:

- De remedial teacher is verantwoording schuldig aan de locatiedirecteur voor wat betreft de kwaliteit van de remediërende hulp;
- De remedial teacher neemt beslissingen over de remediërende hulp aan toegewezen leerlingen met specifieke hulpvragen, de begeleiding van leerkrachten en de inhoud van de beleidsadviezen.

Contacten:

- De remedial teacher onderhoudt contacten met:
  - Locatiedirecteur over de voortgang en resultaten van remediërende hulp om verantwoording af te leggen over gegeven adviezen en remediërende hulp;
  - Intern begeleider, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel over remediërende hulp om informatie uit te wisselen en werkzaamheden op elkaar af te stemmen;
  - Ouders/verzorgers, instellingen en deskundigen over de voortgang en ontwikkelingen van remediërende hulp om informatie uit te wisselen en werkzaamheden op elkaar af te stemmen.

4.4 Onderwijsassistent:

Omgeving:

De onderwijsassistent ressorteert hiërarchisch onder de algemeen directeur en/of de locatiedirecteur en werkt onder verantwoordelijkheid van een leerkracht. De onderwijsassistent assisteert de leerkracht bij het verzorgen van het onderwijs. Daarnaast verricht de onderwijsassistent huishoudelijke, beheersmatige en verzorgende taken.

Werkzaamheden:

Assisteert de leerkracht bij het verzorgen van onderwijs:

- Het assisteren van de leerkracht bij het toepassen van werkvormen;
- Het zelfstandig begeleiden van leerlingen bij het uitvoeren van opdrachten;
- Het pedagogisch en didactisch benaderen van leerlingen;
- Het registreren en doorgeven van gegevens over leerlingen;
- Het begeleiden van een groepje leerlingen tijdens werkzaamheden op niveau:
  - Lezen
  - Vakkenpakket

Verricht verzorgende en begeleidende werkzaamheden door:

- Het begeleiden van leerlingen bij eten en drinken, toiletverzorging en lichaamsverzorging;
- Het begeleiden van leerlingen naar zwemonderwijs, schaatsonderwijs, bewegingsonderwijs en tijdens het buitenspelen.

Verricht huishoudelijke, beheersmatige en onderwijsvoorbereidende werkzaamheden door:

- Het in orde brengen en schoonhouden van het klaslokaal;
- Het schoonhouden van het onderwijsleermateriaal;
- Het verzorgen van het kopieerwerk;
- Het helpen in en uitpakken van de tassen;
- Het onderhouden van dagelijkse contacten met ouders door het schriftje.

Draagt bij aan de activiteiten op de locatie en de ontwikkeling van het vak door:

- Het bijwonen van teamvergaderingen, ouderavonden en leerlingbesprekingen;
- Het desgewenst deelnemen aan werkgroepen;
- Het deelnemen aan assistentenoverleg;
- Het bijhouden van ontwikkelingen en volgen van scholing.

Speelruimte:

- De onderwijsassistent legt verantwoording af aan de algemeen directeur en/of de locatiedirecteur voor wat betreft de tijdigheid en kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden;
- De onderwijsassistent werkt overeenkomstig de interne regels en taakomschrijving;
- De onderwijsassistent neemt beslissingen bij het verzorgen en begeleiden van leerlingen.

Contacten:

De onderwijsassistent onderhoudt contacten met:

- Algemeen directeur, locatiedirecteur, leerkrachten en collega-assistenten om informatie uit te wisselen en voortgang te bespreken;
- Ouders/verzorgers om informatie over de leerlingen uit te wisselen.

4.5 De rol van de ouders:

De ouder zal een steeds belangrijkere rol gaan spelen in de zorg rond hun kind. In de komende beleidsperiode willen we de ouders uitnodigen bij het opstellen van het startdocument. Het startdocument dient als beginsituatie voor het opstellen van het handelingsplan.

De ouders krijgen een belangrijke rol bij de evaluatie van het handelingsplan. Dit is het moment dat de leerkracht verantwoording aflegt over dat wat hij/zij aan de ouders heeft beloofd. Leerkrachten zullen worden getraind om dit op een open en transparante manier te doen.

5. Schoolspecifieke aanvulling

5.1 Procedure bij aanmelding.

Procedure van aanmelding wordt omschreven in hoofdstuk 2.1

5.2 De mogelijkheden van onze zorgverbreding.

Het team van de Inspecteur S. de Vriesschool heeft de laatste jaren veel tijd besteed en zal ook de komende jaren veel tijd besteden aan het vergroten van de kennis van moeilijk hanteerbare leerlingen. Het gaat hier om leerlingen met moeilijk gedrag, de ZMOLK leerlingen, de leerlingen met een laag intelligentieniveau en een lage emotionele ontwikkeling.

5.3 Wanneer is voor ons de grens bereikt

Voor de Inspecteur S. de Vriesschool is de grens bereikt voor leerlingen:

- Met een heftige gedrags- en/of psychiatrische stoornis,
- Blinde leerlingen,
- Dove leerlingen,
- Leerlingen met een lichamelijke handicap waardoor zij in een rolstoel zitten.

5.4 Procedure bij schorsing en verwijdering

De procedure van schorsing en verwijdering is opgesteld door Stichting De Haagse Scholen in een protocol Schorsing en Verwijdering.

Actief burgerschap en sociale integratie.

Binnen het onderwijs hebben we de opdracht om jonge mensen voor te bereiden op deelname aan onze Nederlandse samenleving. Op de Inspecteur S. de Vriesschool werken we al geruime tijd aan de voorbereiding op een zo zelfstandig mogelijk functioneren van de leerlingen in de maatschappij.

Binnen de volgende vakken wordt aandacht besteed aan actief burgerschap en sociale integratie:

- Vakoverstijgend: in de dagelijkse omgang met elkaar willen we de leerlingen leren om op een goede manier, volgens de gangbare normen en waarden, met elkaar te spelen, met elkaar te wonen en met elkaar te werken.
- Nederlandse taal: binnen deze lessen wordt veel aandacht besteed aan de mondelinge taal. Mensen die bij de communicatie geen belemmeringen ondervinden hebben een grotere kans om een volwaardig burger te worden.
- Oriëntatie op mens en wereld: in deze lessen wordt op een eenvoudige manier aandacht besteed aan hoe onze staatsinrichting eruit ziet. Tevens wordt gekeken naar andere culturen en godsdiensten.
- Verkeer: binnen dit vak willen we dat de leerlingen zich veilig voor zichzelf maar ook voor anderen gedragen. Leerlingen worden, naar hun mogelijkheden, voorbereid op het behalen van hun voetgangersdiploma, het fietsdiploma, het scooterdiploma en zelfs het rijbewijs.
- Binnen het VSO bereiden we de leerlingen voor op de domeinen wonen, werken en vrije tijd. De school is de oefenplaats om hen goed voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij.

In de afgelopen planperiode is er een notitie actief burgerschap en sociale integratie geschreven. Deze notitie dient als borgingsdocument. In de komende beleidsperiode zullen de interne coaches bij hun klassenbezoeken controleren of de leerkrachten uitvoeren wat in de notitie is beschreven.

7. Communicatie en profilering.

Communicatie en profilering:

Doelen van onze communicatie en profilering zijn zijn:

1. Profileren van onze school en alles wat er op school gebeurt.
2. Het vergroten van de naamsbekendheid.
3. Het informeren van belanghebbenden over het reilen en zeilen op onze school, dit om, in relatie met onze visie, missie en doelstellingen, de betrokkenheid van de diverse belanghebbenden bij onze school te vergroten.
4. Het verkrijgen van feedback op het functioneren van onze school.

De volgende middelen worden door de Inspecteur S. de Vriesschool gebruikt om bovenstaande doelen te bereiken:

Naar Ouders.

- Schoolgids.
- Aan het begin van het schooljaar krijgen alle ouders een Jaarkalender met in het kort een aantal zaken die van belang zijn voor ouders.
- Vier maal per schooljaar een Ouder Info Krantje.
- Eén maal per maand is er een nieuwsbrief.
- Enquête naar de tevredenheid van ouders (om de twee jaar).
- Brieven.
- Website.
- Heen en weer schriftjes.
- Inloopmiddag.
- Info-avonden (wonen, werken en vrije tijd).
- Een maal per jaar een schriftelijke rapportage omtrent leerlingvorderingen.
- Een maal per jaar een gesprek over de rapportage omtrent de leerlingvorderingen.
- Eén maal per jaar een schriftelijk handelingsplan.
- Eén maal per jaar een gesprek over de handelingsplannen.
- Individuele gesprekken met ouders op verzoek van ouders of teamleden.
- Medezeggenschapsraad (notulen staan op de website).
- Zomerfeest.

Ouders van potentiële leerlingen maken een afspraak met de trajectbegeleider van de Inspecteur S. de Vriesschool, Koos van der Veen. In een kennismakingsbezoek wordt aangegeven wat het traject is om te komen tot plaatsing, wordt de ouders verteld hoe er gewerkt wordt op de Inspecteur S. de Vriesschool en wat ouders van de school mogen verwachten. Tijdens een rondleiding kunnen ouders kijken in de groepen en proeven van de sfeer binnen de Inspecteur S. de Vriesschool. Aan het eind van het bezoek krijgen de ouders de nodige schriftelijke informatie mee.

Op dit moment is de informatie naar de ouders/verzorgers voldoende. Alleen de informatie over het toeleiden naar wonen, werken en vrije tijd is naar de mening van de ouders nog niet in orde. In de komende beleidsperiode zal hier aan gewerkt worden. Gedacht wordt aan informatievoorziening in schoolkrant en nieuwsbrief en het organiseren van informatie avonden met wonen, werken en vrije tijd als thema.

Iedere twee jaar wordt er een onafhankelijk onderzoek gedaan naar de tevredenheid van de ouders. De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden gebruikt om beleid te verbeteren.

Het tevredenheidsonderzoek uit 2009 gaf een algemeen beeld van tevredenheid. We hebben uit het geheel twee verbeterpunten gehaald:

- Het gevoel van betrokkenheid rond het opstellen en evalueren van de handelingsplannen en het gebruik van de kennis van de ouders,
- De informatie over woon-, werk-, en vrijetijdsvoorzieningen.

In deze periode gaan wij beleid ontwikkelen om bovenstaande punten te verbeteren.

Naar het schoolbestuur.

Binnen de Stichting De Haagse Scholen valt het speciaal onderwijs onder de verantwoordelijkheid van één van de leden van de centrale directie. Het speciaal onderwijs van de Haagse Scholen vergadert één maal per maand. Tijdens deze vergaderingen worden zaken besproken die specifiek het speciaal onderwijs aangaan.

Tijdens de managementochtenden en de rayonvergaderingen worden stichtingsbrede onderwerpen besproken.

Tijdens deze vergaderingen wordt door de directeur van de Inspecteur S. de Vriesschool de mening van het team over uiteenlopende zaken weergegeven.

Het managementteam van de Inspecteur S. de Vriesschool zorgt ervoor dat onze leidinggevenden alle officiële stukken, gemaakt door het team van de Inspecteur S. de Vriesschool, ontvangen.

Gedurende het schooljaar wordt er een functioneringsgesprek/beoordelingsgesprek gehouden tussen directeur en het lid van de centrale directie en legt het lid van de centrale directie eenmaal per jaar een werkbezoek af. Tijdens dit werkbezoek worden de vorderingen van de school besproken.

Door het verzelfstandigen van het openbaar onderwijs zijn de verantwoordelijkheden en de overlegstructuren veranderd. De directeur van de school is integraal verantwoordelijk geworden voor de organisatie.

Voor alle scholen zijn resultaatgebieden opgesteld. Deze zijn eerder genoemd in hoofdstuk 2. Tijdens de begrotingsbesprekingen worden de resultaten vastgesteld en in beoordelingsgesprekken wordt de directeur hierop bevraagd.

Naar de onderwijsinspectie.

Onderstaande stukken:

- Schoolplan. Eens in de vier jaar.
- Schoolgids. Ieder jaar.

In het nieuwe toezichtkader is een grotere rol weggelegd voor het bestuur. Het verantwoordelijk lid van de centrale directie voor de Inspecteur S. de Vriesschool bezoekt één maal per jaar, of vaker indien nodig, de school om de voortgang te bespreken. Naar aanleiding van de indicatoren van de rijksinspectie wordt er gekeken naar de stand van zaken binnen de school. De centrale directie bespreekt de voortgang van de school met de rijksinspectie.

Interne communicatie.

Aan het verbeteren van de interne communicatie is de afgelopen jaren heel hard gewerkt. Doordat het team van de Inspecteur S. de Vriesschool verdeeld is over drie gebouwen is het uiterst belangrijk om te zorgen voor een goede interne communicatie.

De interne communicatie geschiedt door:

- Studiedagen.
- E-mailverkeer via het netwerk.
- Intervisiegroepen.
- Wekelijks informatie via Bloemen- en Berenieuws
- Vergaderingen:
  - Locatievergaderingen
  - SO/VSO vergaderingen
  - Bouwvergaderingen
  - Werkgroepen
  - Leerkrachtenvergaderingen
  - Assistentenvergaderingen

Ontspannen bijeenkomsten rond het openen van het schooljaar, Sinterklaas, Kerst en het einde van het schooljaar.

Uit het onderzoek naar de tevredenheid onder het personeel, uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, kwam naar voren dat de medewerkers de organisatie weinig transparant vonden.

In het onderzoek naar de tevredenheid van personeel was een duidelijk verschil te zien tussen de tevredenheid van de mensen op de Heliotrooplaan/Narcislaan en op de locatie Beresteinlaan. De mensen op de Beresteinlaan waren aanzienlijk minder tevreden.

In het schooljaar 2010 – 2011 is daarom een start gemaakt met een teamtraining met als doel een hecht team dat er voor elkaar is en dat enthousiast maar wel kritisch samenwerkt.

In deze periode zullen we beleid ontwikkelen waardoor we meer informatie naar de medewerkers gaan doorspelen, die voor hen relevant zijn.

Profilering:

Om de school te profileren zijn/worden de volgende acties ondernomen:

- Een nieuwe website ontwerpen.
- Gestart met het uitgeven van een jaarlijkse kalender. Hierop staan foto's van de school en leerlingen, worden alle activiteiten aangegeven en worden de belangrijkste informatie met betrekking tot de school aangegeven.
- Een folder ontworpen.
- Gestart met een groep voor laag functionerende leerlingen.
- Een begin gemaakt met het participeren binnen verschillende netwerk groepen zoals, netwerk Veiligheid – netwerk AKA overleg VSO – ZMOLK werkgroep.

We hebben daarnaast bekeken op welke punten we onze school nog beter zouden kunnen profileren. Deze punten komen naar voren in de volgende delen: behouden, versterken en ontwikkelen.

Behouden:

- Schoolgebouw: het VSO krijgt een nieuw gebouw. De overige locaties zien er opgeruimd en opgeknapt uit.
- Populatie en schoolkeuzemotieven: De Inspecteur S. de Vriesschool heeft een uitstekend inzicht in de doelgroep van ouders en leerlingen.
- Schoolprofiel: De Inspecteur S. de Vriesschool heeft een duidelijk eigen profiel: een school waar rust en regelmaat centraal staan, een school zonder toeters of bellen. Het is een school met een goed pedagogisch klimaat. De school werkt aan een positief zelfbeeld van leerlingen en direct daarna komt "didactisch eruit halen wat erin zit".
- Participatie van het management binnen verschillende overlegsituaties. Hierdoor komt de Inspecteur S. de Vriesschool goed in beeld bij verschillende instellingen en bij de Gemeente.

Versterken:

- Oudertevredenheid: de oudertevredenheid is groot. Minder tevreden waren de ouders over de communicatie over het opstellen van het handelingsplan en de rol die de ouders hierbij hebben en over de informatie over het toeleiden naar wonen en arbeid.
- Onderwijskwaliteit: het SO en VSO van de Inspecteur S. de Vriesschool hebben nog een aangepast arrangement. Er is reeds hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit, maar in de komende beleidsperiode zullen we hard moeten blijven werken aan de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingenzorg.
- Teamtevredenheid: uit het onderzoek naar de tevredenheid van het team kwam naar voren dat het team gematigd tevreden is. Er zijn inmiddels al maatregelen genomen om de tevredenheid te verbeteren. Door de bezuinigingen op Passend Onderwijs zal er een grote druk op het personeel komen. Dit kan zijn uitwerking gaan krijgen op de tevredenheid. Er zal veel aandacht moeten zijn voor het personeel.
- PR en marketing: de school heeft een duidelijke huisstijl. Deze zal na het openen van de nieuwbouw gaan veranderen. In plaats van een logo zal er een taalbeeld komen. De profielfolder is goed. De website is zeer toegankelijk maar zal beter bijgehouden moeten worden. De school kan meer de publiciteit zoeken met behaalde successen.
- Buitenschoolse opvang: de Inspecteur S. de Vriesschool heeft alleen op woensdagmiddag een vorm van naschoolse opvang. Op de andere dagen is dit niet aanwezig. Het is raadzaam om de mogelijkheden te onderzoeken om voor het SO een naschoolse opvang te regelen en voor het VSO naschoolse activiteiten te organiseren op het gebied van sport en cultuur.

Ontwikkelen:

- Concurrenten: de Inspecteur S. de Vriesschool kan zich meer profileren met dat wat hen onderscheidt van de andere ZMLK scholen. Ook kunnen zij zich meer profileren bij instellingen en scholen waar mogelijke leerlingen vandaan komen.

8. Personeel.

Samenstelling team:

Directeur:	1
Locatiedirecteuren:	2
Intern begeleiders (leerlingenzorg):	2
Interne coaches (personeelsbegeleiding):	3
School video interactie begeleiders:	2
Stagecoördinatie/begeleiding:	4
Ambulant begeleider:	3
Coördinator Kwaliteitszorg:	1
Vakdocenten gymnastiek:	2
Vakdocenten handvaardigheid/techniek:	2
Groepsleerkrachten:	31
Remedial Teachers:	2
Onderwijsassistenten:	22
Logopedisten:	2
Conciërges:	1
Administratief medewerkers:	4

In de afgelopen jaren is het aantal teamleden afgenomen. Oorzaak is de daling van het aantal leerlingen. Gelukkig is de daling van personeelsleden via natuurlijk verloop gebeurd. De verwachting is dat we verder zullen dalen in het aantal personeelsleden. De bezuinigingen op passend onderwijs zullen ervoor zorgen dat de Inspecteur S. de Vriesschool afscheid van zo'n 13 fulltimers extra zal moeten nemen.

Bij het schrijven van dit plan is nog niet bekend hoe de afvloeiing vorm gaat krijgen. Het bestuur is bezig met het schrijven van een sociaal plan. Het is wel duidelijk dat wanneer de jongere mensen (laatst binnengekomen) zullen afvloeien dit een bedreiging zal zijn voor het behalen van onze doelstellingen. De jongere medewerkers hebben als lerende professional minder moeite met het eigen maken van veranderingen, jonge medewerkers hebben vanuit hun opleiding geleerd reflectie toe te passen. Daarnaast hebben de jongere mensen nog een loopbaan voor zich en zijn vaak energieke.

Het managementteam van de Inspecteur S. de Vriesschool is van mening dat kwalitatief goed onderwijs valt of staat met kwalitatief goed personeel. Het is daarom dat het managementteam al jaren flink investeert in het ontwikkelen van het personeel. De afgelopen jaren hebben we de volgende teamtrainingen gedaan:

- Agressiemanagement
- Pubercursus
- Handelingsgericht werken
- Klassenmanagement
- Meervoudige intelligentie
- Teambuilding team VSO Beresteinlaan
- Omgaan met stress
- Omgaan met LVS 2000
- Basis cursus autisme

Naast de trainingen voor het team heeft ook het management en het middenmanagement trainingen en scholing gevolgd:

- Coaching management door MacDonald consultancy
- Omgaan met weerstanden door MacDonald consultancy. Voor management en middenmanagement
- Training drie minuten Flitsbezoek. Door management en middenmanagement
- Taakbeleid. Door het management
- Bardo. Door het management.

Individuele personeelsleden hebben zich ook bijgeschoold:

- Remedial teaching
- Schoolleiders training
- Gedragsdeskundige
- Gedragsproblemen in de praktijk
- Bardo. Door de Biocoaches.

De Inspecteur S. de Vriesschool is een lerende organisatie. Dit houdt in dat medewerkers fouten moeten kunnen maken, maar ook de gelegenheid krijgen om van fouten te leren. De Inspecteur S. de Vriesschool is een professionele organisatie. Dit houdt in dat alle medewerkers constant bezig zijn met het verbeteren van het onderwijs. Om mee te gaan in veranderings- en vernieuwingstrajecten is het zaak dat alle medewerkers ook hun eigen vaardigheden en kennis bijhouden. Motto is BEKWAAM ZIJN EN BEKWAAM BLIJVEN. De insteek is om de aanwezige competenties vast te houden en dat ontbrekende competenties eigen gemaakt gaan worden. In de komende beleidsperiode zullen we, samen met alle scholen van De Haagse Scholen, de digitale omgeving van Bardo in gebruik nemen. Binnen deze digitale omgeving kunnen de personeelsleden hun bekwaamheidsdossier aanleggen. De gesprekkencyclus zal ook opgehangen worden aan het Bardosysteem.

In het schooljaar 2010 – 2011 is het management van de Inspecteur S. de Vriesschool begonnen met het benoemen van LB leerkrachten in de LC schaal. Op school is een commissie samengesteld. Deze commissie beoordeelt of leerkrachten, die zich aanmelden voor een benoeming binnen de LC schaal, voldoen aan de criteria. In de komende jaren zal de Inspecteur S. de Vriesschool leerkrachten de mogelijkheid bieden om te kunnen voldoen aan de eisen van de functiemix.

Door de veranderende doelgroep en door veranderende eisen vanuit Rijksinspectie en maatschappij is het zaak om ontbrekende competenties te ontwikkelen. Daarom zullen we in de komende beleidsperiode investeren in vooral teamontwikkeling. Onze doelen voor de komende planperiode zijn erop gericht om ons volledige team te bekwamen in:

- het werken met ontwikkelingsperspectieven
- het werken met zelfstandig werken binnen de groepen
- het stimuleren van de actieve en zelfstandige rol van de leerling in zijn/haar onderwijsproces
- koppelen van vaardigheden aan uitstroomprofielen. Welke vaardigheden zijn nodig om uit te stromen naar betaalde arbeid in verschillende sectoren
- aanbieden van lesstof voor het behalen van AKA certificaten
- het werken met leerlingen met gedragsproblemen

- agressie management
- het gebruik van ons leerlingvolgsysteem
- het werken met laagfunctionerende leerlingen
- het klantgericht werken. Leerkrachten moeten leren om, naar aanleiding van de evaluatie van het handelingsplan, verantwoording af te leggen over behaalde en niet behaalde doelen.
- het werken met het Bardosysteem
- het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Het managementteam en het middenmanagement zullen zich de komende beleidsperiode verder gaan bekwamen op:

- Omgaan met weerstanden
- Verandermanagement
- Verzuimmanagement
- Gesprekscyclus Bardo
- Verzuimgesprekken.

Als onderliggend document voor na- en bijscholing gebruiken we het stuk Primair Openbaar Onderwijs Den Haag Aanpak van Bij- en Nascholing (november 2006).

Onderstaande middelen worden ingezet ten behoeve van personeelsbeleid:

- startgesprek
- functioneringsgesprekken
- beoordelingsgesprekken
- bekwaamheidsdossier
- begeleidingstrajecten
- persoonlijk ontwikkelplan
- training en scholing van personeelsleden
- taakbeleid en normjaartaak
- kijkwijzer
- personeelstevredenheidsonderzoek.

Bovenstaande zaken en beleidsvoornemens op het gebied van personeelsbeleid staan uitvoerig beschreven in het IPB plan dat ter inzage ligt op de school.

Ziekteverzuim:

	2007	2008	2009	2010	2011
Gemiddeld FTE	68,00	69,92	68,21	66,02	63,68
Aantal medewerkers	82	88	86	84	79
Meldingsfrequentie	1,57	1,61	2,42	2,52	0,72
% niet zieke medewerkers	31,71%	30,68%	18,60%	14,29%	36,71%
Gemiddeld aantal medewerkers	78,59	82,17	82,94	80,89	77,60
Ziektepercentage	6,09%	6,07%	7,00%	9,30%	15,18%

In 2010 en 2011 is het ziekteverzuim explosief gegroeid. De oorzaak ligt bij een aantal langdurig zieke personeelsleden. De oorzaak van deze afwezigheid is in de meeste gevallen niet werkgerelateerd.

In het schooljaar 2010 – 2011 is reeds met een consequenter verzuimbeleid gestart. Personeelsleden met ketenverzuim worden uitgenodigd voor een gesprek met de directie en de arbeidsdeskundige van De Haagse Scholen. Gesproken wordt over de reden van verzuim en wat de acties zijn van het personeelslid. Verder worden er tips gegeven aan de verzuimer.

In het schooljaar 2010 – 2011 zijn meerdere personeelsleden verwezen voor een belastbaarheidsonderzoek. Dit onderzoek heeft als doelstelling om te bekijken of de werkzaamheden en de belastbaarheid nog in balans zijn. Wanneer dit niet het geval is worden er maatregelen getroffen.

Om het ziekteverzuim nog beter aan te pakken zal het managementteam in het schooljaar 2011 – 2012 deel gaan nemen aan een pilot verzuimbeleid. Voor het eind van het schooljaar 2010 – 2011 zal er een analyse plaatsvinden door Ellen Windhorst, Procesbegeleiding. Na deze analyse zal er een programma op maat gemaakt worden. Het management zal in ieder geval deelnemen aan een bijscholing op het gebied van het voeren van verzuimgesprekken.

9. Huisvesting.

De Inspecteur S. de Vriesschool is gehuisvest in drie gebouwen. Twee gebouwen liggen op loopafstand van elkaar in de wijk Bohemen/Kijkduin. Het derde gebouw ligt in de wijk Bouwlust. Het laatste gebouw zullen we in januari 2012 verruilen voor een geheel nieuw gebouw aan de Esther de Boer de Rijklaan in Duinzigt.

Het gebouw aan de Heliotrooplaan 35 stamt uit 1975. Het gebouw beschikt over 10 groepslokalen. Door een aantal interne verbouwingen is er een duidelijk verschil in grootte tussen de oorspronkelijke lokalen en de nieuwe lokalen. De nieuwe lokalen zijn aanzienlijk kleiner dan de oorspronkelijke lokalen. Naast de groepslokalen beschikt het gebouw aan de Heliotrooplaan over een gymzaal, een grote eetzaal en zes kantoortjes. Daarnaast zijn er drie buitenspeelmogelijkheden en een eigen schooltuin en parkeerplaats.

Het grote probleem binnen dit gebouw is het ruimtegebrek. De vakken techniek/handvaardigheid en techniek worden door de vakleerkracht binnen het SO in de klas zelf gegeven en binnen het VSO in een te kleine ruimte. Hierdoor moet de vakleerkracht slepen met zijn materiaal en wanneer de lessen op de gang worden gegeven is er last van geluid, reuk en stof. Geen ideale situatie. Het ruimtegebrek heeft ook tot gevolg dat er weinig tot geen mogelijkheden zijn voor het werken buiten de klas in kleine groepjes.

In de volgende beleidsperiode kunnen we door de verhuizing van het VSO naar de nieuwe locatie op de locatie Heliotrooplaan een handvaardigheidruimte creëren. Daarnaast zullen we de ruimten efficiënter gaan gebruiken.

Het gebouw aan de Narcislaan 4 stamt uit ongeveer dezelfde tijd als het gebouw aan de Heliotrooplaan. In 1998 heeft de Inspecteur S. de Vriesschool dit gebouwtje in gebruik genomen. Het gebouwtje beschikt over drie groepslokalen. Naast de groepslokalen beschikt het gebouw over een kantoortje. Daarnaast is er een ruime speelplaats.

In januari 2011 is de Inspecteur S. de Vriesschool op deze locatie gestart met een zorggroep. Het is de bedoeling, wanneer de Inspecteur S. de Vriesschool deze locatie mag behouden, dat in de komende beleidsperiode, na de verhuizing van het VSO naar de nieuwe locatie, op de locatie Narcislaan gestart gaat worden met een tweede zorggroep. Het derde lokaal zullen we vervolgens gaan gebruiken als speel/leerlokaal en snoezelruimte.

In maart 2004 heeft de Inspecteur S. de Vriesschool het gebouw aan de Beresteinlaan 629 in gebruik genomen. Dit gebouw beschikt over negen lokalen. Van deze negen lokalen worden zes lokalen gebruikt als groepslokaal. De drie overige lokalen worden gebruikt als praktijklokaal, kooklokaal – crea/winkellokaal en techniek/handvaardigheidslokaal. Daarnaast beschikt dit gebouw over twee noodlokalen, een ruim gymlokaal, een personeelsruimte en drie kantoortjes.

In januari zal deze locatie verlaten worden. In december 2011 zal de nieuwbouw worden opgeleverd. In deze nieuwbouw hebben we goede praktijklokalen (2 keukens, 2 technieklokalen, 1 computerlokaal, twee gymzalen, een lokaal voor verzorging/huishoudkunde), groepslokalen, kantoorruimten, vergaderruimte en een speelplaats. In schooljaar 2010 – 2011 zullen we een start maken met de aanschaf van nieuw meubilair voor de nieuwe locatie.

Onderhoud gebouwen.

Heliotrooplaan: in de afgelopen beleidsperiode is er heel veel geld besteed aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud. De binnen- en buitenboel is geverfd, de sterk verouderde CV ketel is vervangen, in alle klaslokalen is een nieuw plafond geplaatst, in de lokalen is luchtverversing gemonteerd. In de komende beleidsperiode zal de vloerbedekking vernieuwd worden.

Uit eigen budget is de gymzaal voorzien van nieuwe gordijnen, is de tuin helemaal opgeknapt en zijn kapotte luxaflexen vernieuwd.

Narcislaan: hier is een nieuwe CV ketel geplaatst. In de komende beleidsperiode moet de verzakking van de speelplaats worden aangepakt. Wanneer de Inspecteur S. de Vriesschool dit gebouwtje in gebruik mag houden dan zal er wel het een en ander gedaan moeten worden aan het onderhoud.

Uit eigen budget is de zorggroep opgeknapt. We hebben nieuwe vloerbedekking laten leggen en hebben nieuw meubilair aangeschaft.

Wanneer we de locatie Narcislaan kunnen behouden dan zullen we uit eigen budget een tweede lokaal inrichten als zorggroep en zullen we het derde lokaal inrichten als speel/leerlokaal en snoezelruimte.

Op de Beresteinlaan zijn in het voorjaar van 2011 zonweringen geplaatst.

10. Financiën.

De planning- en controlcyclus

De planning- en controlcyclus binnen DHS voorziet ieder jaar in de opstelling van een integrale meerjarenbegroting per school, een begroting voor het bestuurskantoor en een totaal begroting DHS. Dit gebeurt op basis van een daaraan voorafgaande Uitgangspuntennota waarin de kaders voor de begroting worden vastgelegd. De actuele meerjarenbegroting beslaat de periode 2011-2015 en is vervaardigd in de maanden september 2010 tot en met januari 2011.

Ook wordt elk jaar een bestuursformatieplan per schooljaar opgemaakt, waarin de verwachte inkomsten en verwachte verplichtingen naast elkaar worden gezet om te kijken of deze met elkaar in balans zijn. In de cyclus is het zo dat de kaders uit het vigerende bestuursformatieplan worden opgenomen in de Uitgangspuntennota. Nadat de integrale meerjarenbegrotingen zijn vervaardigd en geaccordeerd, wordt het bestuursformatieplan voor het eerstvolgende schooljaar plus het meerjarenformatieplan opgesteld op basis van de gegevens die uit de vervaardigde meerjarenbegrotingen van scholen en bestuurskantoor zijn gedestilleerd. In het bestuursformatieplan worden tevens beleidsontwikkelingen opgenomen die dienen als basis voor de daaropvolgende Uitgangspuntennota en de meerjarenbegrotingen van alle scholen en het bestuurskantoor.

De schoolbegroting en het schoolplan

De school maakt dus jaarlijks een integrale en beleidsrijke meerjarenschoolbegroting binnen de kaders die in de Uitgangspuntennota zijn gesteld. Deze schoolbegroting behoeft de goedkeuring van de adjunct-directeur van de centrale directie en advies van de MR (respectievelijk instemming van de personeelsgeleding op het formatieplan).

Eénmaal in de vier jaar maakt de school een schoolplan waarin zij haar belangrijkste beleidsdoelstellingen voor de komende vier jaar verwoordt, rekening houdend met de eisen die wet- en regelgeving en DHS daaraan stellen.

De samenhang tussen beide belangrijke documenten is dat in de achtereenvolgende meerjarenbegrotingen wordt aangegeven hoe de (beleids)doelstellingen uit het schoolplan worden gerealiseerd en welke middelen personeel/financieel en materieel daarvoor worden ingezet.

In tegenstelling tot het schoolplan wordt deze meerjarenbegroting dus jaarlijks geactualiseerd en aangepast aan de (veranderende) omstandigheden (zoals bijvoorbeeld rijksbezuinigingen).

Bij de vervaardiging van de begroting is geen sprake meer van schotten tussen personele en materiële budgetten. De school kan hierdoor beter op basis van de behoeften dan op basis van de herkomst van de middelen begroten. Binnen de lumpsumbudgetten kan geschoven worden tussen de materiële en personele budgetten.

Om te voorkomen dat de ruimte om te schuiven leidt tot ongewenste effecten voor de onderwijskwaliteit en de financiële huishouding op schoolniveau, worden DHS normen en kengetallen gebruikt om daarop toezicht te houden. Deze normen worden, in lijn met de landelijke voorschriften, jaarlijks in de Uitgangspuntennota Planning en Control vastgesteld.

Een deel van de middelen die de school vanuit de rijksinkomsten verwerft wordt op basis van de goedgekeurde herverdeelsystematiek lumpsum apart gehouden en centraal beheerd. Deze middelen worden aangewend voor de kosten van:

- de exploitatie van de gebouwen,
- de gemeenschappelijke personele (risico)budgetten (Bapo, ouderschapsverlof, langdurig ziek e.d.)
- een deel van de kosten van het bestuurskantoor
- en een tweetal afzonderlijke budgetten waaruit elke school, indien er aanleiding toe is, een aanvraag kan doen: het knelpuntenbudget en het innovatiebudget.

Financieel beleid binnen DHS

Als gevolg van de veranderde visie van de rijksoverheid op het financieel beleid in scholen (commissie Don) en de aanpassing van het financiële risicoprofiel van DHS is nieuw beleid geformuleerd waarmee de scholen mogelijk vanaf de meerjarenbegroting 2012-2016 te maken krijgen.

De belangrijkste voorstellen daarin zijn:

- a. De formulering van een onder- en bovengrens voor de hoogte van de algemene reserve.
- b. Doordat DHS overgaat op een systeem zijn de bestemmingsreserves meubilair, olp en ict niet langer toegestaan (wet- en regelgeving) en wordt tevens overgegaan op een systeem van afschrijving ten laste van de materiële begroting van de school; er hoeft niet meer te worden gespaard. De omvang van de toekomstige afschrijvingslasten is overigens nagenoeg gelijk aan de "oude" dotaties aan de bestemmingsreserves.
- c. DHS zal per 1 augustus 2011 overgaan op een systeem van begroten en realisatie op basis van werkelijke loonkosten (in plaats van het huidige FPE systeem). Deze wijziging zal voor de school overigens geen grote gevolgen hebben.

Het financieel perspectief van de school

De feitelijke inkomsten van de school zijn direct afhankelijk van het aantal leerlingen en van het gewicht van de leerlingen (achterstandsleerlingen). Andere inkomsten genereert de school vanuit subsidies, toekenningen uit budgetten op bestuursniveau en eventuele zorgbudgetten (rugzakjes). Ouderbijdragen en eventuele inkomsten uit sponsoring zijn inkomsten die variabel in hoogte zijn, specifiek bestemd voor activiteiten van de school en die niet aangewend mogen worden voor de kernopdracht van de school.

Het inkomstenperspectief van de school voor de komende jaren is dalend.

Rekening houdend met dat perspectief en in lijn met de realisatie van het beleid op het gebied van onderwijs, personeel en huisvesting heeft de school in de (meerjaren)begroting 2011-2015 de volgende keuzes gemaakt:

Onderwijs

In de komende beleidsperiode worden investeringen gedaan:

- Nieuwe materialen aan schaffen ter vervanging van oude materialen,
- Uitbreiden van materialen voor de toeleiding naar arbeid,
- Materialen voor de zorggroepen,
- Vervanging ICT materiaal,

Personeel

In de komende beleidsperiode wil het management van de Inspecteur S. de Vriesschool ervoor zorgen dat er niet meer personeel op school werkzaam is dan waarvoor de school inkomsten krijgt. Wel zal steeds gekeken worden of geld voor materiaal ingezet zal worden voor personeel.

Net als in de voorgaande jaren zullen we ruim inzetten op bijscholing van de medewerkers.

Na de bezuinigingen op passend onderwijs zullen we gedwongen afscheid moeten nemen van personeel. Omdat we nu nog niet weten welke personeelsleden moeten afvloeien zullen we pas op dat moment moeten kijken welke competenties we dan verliezen en of er andere personeelsleden zijn die deze competenties bezitten of dat we medewerkers moeten bijscholen.

Huisvesting

In de komende beleidsperiode zal uit de gelden gezorgd worden dat de gebouwen, voor wat betreft het klein onderhoud, er goed uit blijven zien.

In de komende beleidsperiode zal voor de nieuwbouw nieuw meubilair aangeschaft worden. In het schooljaar 2010 – 2011 zullen we starten met de voorbereidingen door het laten opstellen van offertes.

De (meest) actuele meerjarenbegroting is op de school aanwezig.

Bij dit hoofdstuk moeten we wel opmerken dat we de komende jaren, door de bezuinigingen op passend onderwijs, minder inkomsten zullen krijgen. Dit zal ook gevolgen hebben op de investeringen op personeel, materiaal en klein onderhoud huisvesting.

11. Kwaliteitszorg en doelen.

De zorg voor kwaliteit heeft in het onderwijs altijd een hoge prioriteit gehad. Wanneer we ervan uitgaan dat scholen verantwoord bezig zijn met hun vak, wordt er ook serieus werk gemaakt van kwaliteit. Door het systematisch analyseren van de kwaliteit kan deze geborgd of verbeterd worden.

Doel van Kwaliteitszorg:

- Hoe zorgen wij als school dat we de gestelde doelen bereiken.
- Hoe lukt het ons om kwalitatief goed onderwijs te verzorgen.

Onderwijskwaliteit gaat over alle onderwijsinhoudelijke zaken zoals: het pedagogisch – didactisch handelen van de leerkracht, het onderwijsaanbod, de zorg en begeleiding van leerlingen etc.

Systematisch opgezette kwaliteitszorg vraagt om een integrale benadering van alle terreinen.

Om ervoor te zorgen dat op alle terreinen de optimale kwaliteit bereikt wordt, maken we gebruik van de cyclus van Plan – Do – Check – Act van Deming.

- Wat beloven we ??, wat streven we na ?? >>> ontwikkelen van visie, vertalen in doelen.
- Wat doen we ??, doen we dat goed ?? >>> sterkte – zwakte analyse, verbeterplan op de lange termijn.
- Doen we wat we beloven ?? >>> toepassen in de praktijk, invoeren.
- Beoordelen of laten beoordelen >>> controleren en bewaken.
- Hoe houden wij onze kwaliteit vast >>> borgen, vastleggen in documenten.
- Wat moet er verbeterd worden >> verbeteren, verbeterplan opzetten.
- Verbeteringen evalueren.

Het managementteam van de Inspecteur S. de Vriesschool heeft ervoor gekozen om de aansturing van de kwaliteitszorg neer te leggen bij een coördinator kwaliteitszorg. Zij voert deze werkzaamheden uit in combinatie met haar werkzaamheden als interne coach. De coördinator wordt ondersteund door een werkgroep bestaande uit de leden van het managementteam en een ingehuurde begeleider van het HCO.

De werkgroep is een soort stuurgroep die in de voorwaardelijke sfeer de kwaliteitszorg op school organiseert en aanstuurt. De eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en de activiteiten ligt bij het managementteam.

Bij de cyclus van kwaliteitszorg zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- Belangrijk bij kwaliteitszorg is het maken van keuzes. Daarvoor is regelmatig pas op de plaats nodig. Hoe staan we ervoor en waar willen we naartoe.
- Als je kwaliteitsbeleid wilt vormgeven is het belangrijk niet alleen te kijken naar wat niet goed gaat, maar vooral naar wat er wel goed gaat. Ervoor zorgen dat die kwaliteit gewaarborgd wordt is eerste prioriteit.
- Het gaat niet alleen om het product, maar om het proces. Met elkaar in gesprek gaan, horen wat de ander doet en van elkaar leren, zijn misschien wel de belangrijkste opbrengsten van het kwaliteitsproces.

De werkgroep heeft als taak:

- Meten en evalueren van de kwaliteit van het onderwijs. Dit doet men op basis van gegevens uit het kwaliteitsinstrument WMK EC, oudertevredenheidsonderzoek, personeelstevredenheidsonderzoek, leerlingenquête, onderzoeken Jo Willenborg en rijksinspectie en door middel van managementreview.
- Rapportage over de resultaten van het voorafgaande vastleggen in een jaarverslag.
- Opzetten van activiteiten in het kader van kwaliteitszorg in een jaarplan.
- Monitoren van activiteiten in het kader van borging en verbetering.
- Adviseren overige geledingen in de school ten aanzien van borging.
- Communiceren over kwaliteitszorg in de school aan belanghebbenden, zoals team, ouders en leerlingen.

De werkgroep kwaliteitszorg komt een aantal maal per jaar bijeen. Daarnaast komen de coördinator kwaliteitszorg en de begeleidster vanuit het HCO een aantal maal per jaar bijeen.

Om de kwaliteit op de Inspecteur S. de Vriesschool te meten, is er gekozen voor het kwaliteitsinstrument Werken met Kwaliteitskaarten voor de Expertise Centra. De keuze is op dit instrument gevallen omdat dit een instrument is dat alle facetten van het onderwijs en van de organisatie op de school doorlicht. Het onderzoekt voor ons, op een integrale manier, de kwaliteit binnen de school.

In de komende beleidsperiode zullen we per jaar voor een aantal beleidsterreinen een Quick Scan uitvoeren. Na de Scan zullen we één beleidsterrein uitkiezen om nader te onderzoeken en te analyseren.

Voor de komende beleidsperiode staan de volgende beleidsterreinen op de "rol":

Schooljaar 2011 – 2012:

- Kwaliteitszorg
- Leerstofaanbod
- Zorg en begeleiding
- Opbrengsten
- Didactisch handelen
- Leertijd

Na de scan wordt één beleidsterrein uitgekozen voor nader onderzoek.

Schooljaar 2012 – 2013:

- Professionalisering
- Stage en arbeidstoeleiding
- Aanbod burgerschap en integratie
- Beroepshouding
- Integraal personeelsbeleid
- Schoolleiding

Na de scan wordt één beleidsterrein uitgekozen voor nader onderzoek.

Schooljaar 2013 – 2014:

- Actieve en zelfstandige rol van de leerling
- Schoolklimaat
- Inzet van middelen
- Schooladministratie en schoolprocedures
- Externe contacten

Na de scan wordt één beleidsterrein uitgekozen voor nader onderzoek.

Schooljaar 2014 – 2015:

- ZMOLK leerlingen (eigen kaart ontwerpen)
- Laag functionerende leerlingen (eigen kaart ontwerpen)
- Begeleiding bij indicatie en schoolplaatsing
- Functionele handelingsplanning en passende begeleiding

Na de scan wordt één beleidsterrein uitgekozen voor nader onderzoek.

Naast een systematische opzet van zelfevaluatie via de WMK ec, gebruikt de Inspecteur S. de Vriesschool ook andere middelen om te komen tot verbetering van de kwaliteit.

- Het onderwijs gaat de laatste jaren de ouders en de leerlingen meer zien als hun klanten. Klantgericht werken is binnen het onderwijs zeer zeker geen "vies" woord meer. Om te weten te komen of de klanten tevreden zijn over het geboden product moet je als school die tevredenheid of het gebrek aan tevredenheid onderzoeken. Door De Haagse Scholen is een bedrijf ingeschakeld om de tevredenheid van de ouders te onderzoeken. In 2009 is het tevredenheidsonderzoek voor de eerste keer uitgevoerd. De Haagse Scholen is voornemens om het onderzoek één maal in de twee jaar te laten uitvoeren. In 2011 zal dus het volgende onderzoek zijn. Uit het onderzoek van 2009 kwamen twee minpunten naar voren:

- De inbreng van de ouders bij het opstellen van het handelingsplan,
- De informatie rond de toeleiding naar wonen, werken en vrije tijd.

In de komende beleidsperiode gaan we bovenstaande zaken verbeteren.

- De leerlingen zijn in het verlengde van de ouders de klanten van de school. Ook leerlingen met een verstandelijke beperking hebben een mening over de school waar zij hun tijd doorbrengen. Hoe heeft de school zaken in hun ogen geregeld, krijgen zij die dingen aangeboden die zij leuk vinden, wordt de leerstof op een leuke manier aangeboden en wat zouden zij graag veranderd zien. De Inspecteur S. de Vriesschool heeft in 2009 een vragenlijst ontwikkeld om de tevredenheid van de leerlingen te meten. Dit onderzoek zal om de drie jaar plaatsvinden. In de komende beleidsperiode zullen we het onderzoek naar de tevredenheid onder de leerlingen opnieuw bekijken. Uit het managementreview kwam naar voren dat we bewuster willen afwegen welke groepen leerlingen een dergelijke meting aankunnen. Dit zullen we in de komende beleidsperiode bespreken en bepalen welke groepen leerlingen het onderzoek zullen ondergaan.
- Om kwaliteit te kunnen leveren is het van belang dat op de Inspecteur S. de Vriesschool goed en tevreden personeel werkt. In 2009 is er onderzoek gedaan naar de tevredenheid van het personeel. Het onderzoek naar de tevredenheid van het personeel zal om de twee jaar plaatsvinden. In 2011

wordt er een volgend onderzoek gedaan naar de tevredenheid van het personeel. Uitkomsten uit dit onderzoek zijn bij het schrijven van dit plan niet bekend. We zullen de uitkomsten wel meenemen in het beleid voor de komende beleidsperiode.

- We leven in een wereld waarin veranderingen elkaar snel opvolgen. Verwachtingen van en eisen aan werknemers veranderen snel, vaak afhankelijk van de economische toestand van dat moment. Als school waar je leerlingen probeert op te leiden om deel te nemen aan de maatschappij zul je de ontwikkelingen binnen deze maatschappij nauwlettend in de gaten moeten houden en er daar waar nodig op in moeten spelen.
- Tijdens bezoeken van een lid van de centrale directie van de Haagse Scholen komen verschillende zaken betreffende de school aan de orde. Uit deze gesprekken kunnen ook verbeterpunten komen die meegenomen worden binnen het geheel van kwaliteitszorg.
- Regelmatig brengt de rijksinspectie een bezoek aan de school. Tijdens de gesprekken en de onderzoeken komen vanuit de ogen van de rijksinspectie zaken aan de orde die voor verbetering vatbaar zijn.
- Managementreview: in januari 2011 heeft het management van de Inspecteur S. de Vriesschool een managementreview laten uitvoeren door Bureau de Bont.

Bovenstaande zaken zorgen voor een zo dekkend mogelijk systeem van het meten van de kwaliteit.

Naast het meten zijn er ook andere onderdelen van kwaliteitszorg:

- Planmatig verbeteren (jaarplan en verbeterplannen)
- Borgen (protocollen, klassenbezoeken etc.)
- Meten kwaliteit is ook analyseren opbrengstgegevens
- Rapporteren (ouders, bestuur)

Verbeterplannen worden opgesteld in een zogenaamd Plan – Do – Check – Act document. Dat wat goed gaat wordt vastgelegd in een borgingsdocument. Aan ieder verbeterplan wordt een probleemeigenaar gekoppeld. Dit is iemand uit het management of uit het middenmanagement. Hij/zij is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan en voor de verslaglegging naar het afstemmingsoverleg. Aan het afstemmingsoverleg nemen deel:

- Directeur
- Locatiedirecteuren
- Intern begeleiders
- Interne coaches

Binnen dit overleg wordt de voortgang van het verbeteringsplan besproken en bewaakt.

Het proces van verbeteren en veranderen heeft pas zin wanneer de verbeteringen en veranderingen ook geborgd worden. Binnen de organisatie van de Inspecteur S. de Vriesschool hebben we de volgende procedure om vernieuwingen te borgen: De vernieuwingen worden vastgelegd in een borgingsdocument. Vervolgens worden deze jaarlijks binnen de vergaderingen van de locaties en/of SO/VSO geëvalueerd. Uit het managementreview is gebleken dat Plan (vaststellen welke goede dingen de school belooft) en Do (de beloftes in de praktijk brengen) wel in orde zijn, maar dat Check (controleren of laten controleren of de school doet wat ze belooft) en Act (wat goed gaat vasthouden en verbeteringen realiseren) nog te

wensen overlaat. Daarom zullen de interne coaches meer controle binnen de groepen gaan uitvoeren.

Het systeem van controle bestaat uit:

- Klassenbezoeken van de interne coaches
- De bezoeken van de SVIB'ers
- De functioneringsgesprekken
- De beoordelingsgesprekken

Graag willen wij in dit komende beleidstermijn belanghebbenden goed informeren over de plannen en van dat wat we bereikt hebben. De plannen worden in eerste instantie in dit schoolplan vastgelegd. Jaarlijks zullen we kijken waar we staan en hoe we verder gaan. De resultaten en opbrengsten zullen we vastleggen in een jaarverslag en de plannen in een jaarplanning. Dit jaarverslag en de jaarplanning zullen we opsturen naar het bevoegd gezag. De ouders zullen we op de hoogte brengen door, aan het eind van het schooljaar of aan het begin van het nieuwe schooljaar, het jaarverslag en de jaarplanning te plaatsen in het schoolkrantje.

Plannen voor de beleidsperiode 2011 – 2015 zijn:

- Het implementeren van de Plan – Do – Check – Act cyclus. Vooral de elementen Check en Act verdienen extra aandacht.
- Het verbeteren van de doorlopende leerlijn binnen het VSO.
- Het implementeren van het ontwikkelingsperspectief.
- Leerkrachten maken zich het opstellen van ontwikkelingperspectieven eigen.
- Het ontwikkelen van een transparant systeem van taakbeleid.
- Het opstellen van een document "wie is waarvoor organisatorisch verantwoordelijk".
- De groepsindeling aanpassen aan het werken met drie niveaus per groep.
- Vergroten van de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen.
- Het ontwikkelen van een ontwikkelingsperspectief die uitmondt in het behalen van een AKA certificaat.
- De inbreng van de ouders vergroten bij het opstellen van de handelingsplannen.
- Het ontwikkelen van informatiemomenten om de ouders te informeren over de toeleiding naar wonen, werken en vrije tijd.
- Borgen van het werken volgens het principe van Meervoudige Intelligentie.
- Borgen van het zelfstandig werken.
- Aanschaf van nieuwe methoden/materialen voor:
  - Lezen
  - Rekenen
  - Taal – spelling
  - Sociaal emotionele ontwikkeling (SO en VSO)
  - Aanvulling materiaal wereldoriëntatie
  - Aanvulling materiaal op de arbeidsinteresseset
  - Overige materialen en methoden SO en VSO.
- Introduceren en invoeren van het werken volgens PBS (Positive Behavior Support). Goed gedrag kun je leren.
- Vormen van een tweede zorggroep.
- Inrichten speel/leerlokaal – snoezelruimte.

- Invoeren Haagse ZMLK diploma.
- Vormen ZMOLK groep binnen het VSO.
- Invoeren werkwijze Commissie van Begeleiding – Interne Zorgcommissie – leerlingbespreking.
- Invoeren Citotoetsen voor het ZMLK
- Koppelen adviezen pedagogisch handelen aan de leerlijnen en competenties van leerkrachten.
- Behalen van het basisarrangement voor SO en VSO.
- Verbeteren van PR.
- Het organiseren van buitenschoolse opvang voor het SO en buitenschoolse activiteiten voor het VSO.
- Profileren bij instellingen en scholen waar potentiële leerlingen zitten.
- Invoering digitale omgeving Bardo.
- Nascholing op het gebied van:
  - ZMOLK
  - Laag functionerende leerlingen
  - Omgaan met agressie
  - Bardo
  - Opstellen POP
  - Opstellen ontwikkelingsperspectieven.
- Deelnemen aan de pilot verzuimbeleid.
- Efficiënter gebruik van ruimten.

Doelen voor de beleidsperiode 2011 – 2015:

- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 kunnen alle leerkrachten een ontwikkelingsperspectief opstellen voor zijn/haar leerlingen.
- Aan het eind van het schooljaar 2012 – 2013 heeft iedere leerling een ontwikkelingsperspectief.
- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 zijn de leerlijnen voor de 5 speerpunt vakken gekoppeld aan de verschillende uitstroomperspectieven.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 zijn nieuwe criteria ontwikkeld voor het indelen van groepen.
- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 zijn de voorbereidingen afgerond om te starten met het voorbereiden van leerlingen tot het behalen van een AKA certificaat.
- Aan het eind van schooljaar 2012 – 2013 is er een doorlopende leerlijn voor het gehele VSO.
- Aan het eind van 2013 – 2014 hebben de eerste leerlingen een AKA certificaat behaald.
- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 is er een document geschreven ter borging van de PDCA cyclus.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 is er een transparant systeem van taakbeleid. Hiervoor zal een notitie taakbeleid geschreven worden.
- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 is er een notitie geschreven waarin wordt aangegeven wie voor wat verantwoordelijk is binnen de Inspecteur S. de Vriesschool.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 zijn de Citotoetsen van het ZMLK ingevoerd.

- Aan het eind van schooljaar 2012 -2013 zijn alle leerkrachten in staat om de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen te stimuleren in de dagelijkse onderwijspraktijk.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 is het zelfstandig werken binnen de gehele organisatie geïmplementeerd.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 is het werken volgens het principe van Meervoudige Intelligentie binnen de gehele organisatie geïmplementeerd.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 hebben de ouders een prominentere rol bij het opstellen van de handelingplannen.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 krijgen de ouders meer informatie over de toeleiding naar wonen, werken en vrije tijd. Dit door stukjes in de schoolkrant en de nieuwsbrief en door het organiseren van info-avonden.
- Aan het eind van het schooljaar 2011 – 2012 is het werken met de digitale omgeving van Bardo bekend bij het gehele personeel.
- Aan het einde van de beleidsperiode 2011 – 2015 is de digitale omgeving van Bardo geïmplementeerd.
- In januari 2012 is er een tweede zorggroep gevormd.
- In januari 2012 is er een tweede lokaal ingericht voor een tweede zorggroep.
- In januari 2012 is er een speel/leerlokaal annex snoezelruimte ingericht.
- Aan het einde van schooljaar 2014 – 2015 krijgen de eerste schoolverlaters het Haags ZMLK diploma.
- In het schooljaar 2012 – 2013 is er een ZMOLK groep gevormd binnen het VSO.
- In het schooljaar 2011 – 2012 is er een ZAT pilot gestart rond de Inspecteur S. de Vriesschool.
- In januari 2012 is de nieuwbouw van het VSO in gebruik genomen.
- In januari 2012 zullen de ruimten op de Heliotrooplaan/Narcislaan efficiënter worden gebruikt.
- Aan het eind van de beleidsperiode 2011 – 2015 zijn er buitenschoolse activiteiten gerealiseerd voor het VSO op de terreinen van sport en cultuur.
- Aan het eind van de beleidsperiode 2011 – 2015 is er naschoolse opvang voor het SO gerealiseerd.
- In het schooljaar 2011 – 2012 zal de Inspecteur S. de Vriesschool deelnemen aan een verzuimpilot via De Haagse Scholen.
- Aan het eind van schooljaar 2011 – 2012 zijn de adviezen van de CVB gekoppeld aan de leerlijnen en competenties van leerkrachten.
- Aan het eind van de beleidsperiode zijn de leerkrachten bijgeschoold in:
  - Het werken volgens PBS
  - Agressiemanagement
  - Problematiek en werken met ZMOLK leerlingen
  - Problematiek en werken met laagfunctionerende leerlingen
  - Werken met Bardo
    - Opstellen bekwaamheidsdossier
    - Opstellen van een POP
  - Opstellen van ontwikkelingsperspectieven.

12. Jaarplanning 2011 - 2012

Inspecteur S. de Vriesschool

Jaarplanning 2011 – 2012

Onderwerp	Doelstelling	Activiteiten	Wanneer	Wie	Verantwoordelijk
Schoolbegroting Projecteigenaar: Jos de Koning	De Inspecteur S. de Vriesschool heeft een sluitende begroting voor 2012	Opstellen begroting	September - november 2011	Jos	Jos
Kwaliteitszorg Projecteigenaar: Elke Mulder met ondersteuning van Jos de Koning en Iris Borup	De Inspecteur S. de Vriesschool heeft een Quick Scan uitgevoerd voor de domeinen: <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitszorg • Leerstofaanbod • Zorg en begeleiding • Opbrengsten • Didactisch handelen • Leertijd 	Uitvoeren Quick Scan	Oktober 2011	Het gehele team	Elke en Jos
	De Inspecteur S. de Vriesschool met de verbeterplannen volgens het format PDCA	Ontwerpen en invoeren format	Augustus 2011	Management en middenmanagement	Jos
	De Inspecteur S. de Vriesschool heeft de Quick Scan geanalyseerd en keuzes gemaakt voor verbetertraject en borgingstraject	Keuze verbeter en borgingsonderwerpen	November 2011	Management en middenmanagement	Jos
Leerlijnen/leerstofaanbod Projecteigenaar: Koos van der Veen (en Mirjam Mulder)	De Inspecteur S. de Vriesschool heeft de leerlijnen van de vijf speerpuntvakken gekoppeld aan de uitstroomprofielen	Koppelen leerlijnen aan uitstroomprofielen	Schooljaar 2011 - 2012	Werkgroep Ontwikkelingsperspectieven	Management
	Aan het eind van het schooljaar is de Inspecteur S. de Vriesschool in staat leerlingen voor te bereiden voor AKA certificering	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemen netwerk AKA VSO scholen • Ontwikkelen uitstroomprofiel AKA • Leerlijnen koppelen aan uitstroomprofiel • AKA traject beschrijven 	Schooljaar 2011 - 2012	Bovenbouw VSO	Jos
Didactisch handelen Zelfstandig werken Projecteigenaar: Elke Mulder (en Anneke de Rijke)	In alle groepen wordt zelfstandig werk toegepast op basis van de randvoorwaarden beschreven in de schoollijn zelfstandig werken	Checken bij klassenbezoeken of iedereen de schoollijn zelfstandig werken (randvoorwaarden) volgens afspraak toepast	Schooljaar 2011 - 2012	Interne coaches	Management
	Zelfstandig werken wordt binnen het team geëvalueerd	Aan de hand van vragenlijsten evalueren	2011	Interne coaches	Management

Onderwerp	Doelstelling	Activiteiten	Wanneer	Wie	Verantwoordelijk
Didactisch handelen (vervolg)					
Zelfstandig werken (vervolg)	Er is een borgingsplan voor het onderdeel randvoorwaarden zelfstandig werken	Schrijven borgingsplan	2011	Elke Mulder – Anneke de Rijke	Management
Meervoudige Intelligentie	<i>In alle groepen wordt het werken volgens het principe van meervoudige intelligentie toegepast op basis van de randvoorwaarden beschreven in de schoollijn MI</i>	Checken bij klassenbezoeken of iedereen de schoollijn MI volgens afspraken toepast	Schooljaar 2011 - 2012	Interne coaches	Management
	Meervoudige intelligentie wordt binnen het team geëvalueerd	Aan de hand van een vragenlijst evalueren	2011	MI coaches	Management
	Er is een borgingsdocument voor het werken volgens het principe van meervoudige intelligentie op de Inspecteur S. de Vriesschool	Schrijven borgingsplan	2011	MI coaches	Management
leerlingenzorg Projecteigenaren: Kooos Mostert en Sandra Veld	In het schooljaar 2011 – 2012 worden nieuwe criteria geschreven voor het indelen van groepen	Opstellen criteria	November 2011	Management - middenmanagement	Management
	In het schooljaar 2011 – 2012 is er een pilot Zorg Advies Team operatief rond de Inspecteur S. de Vriesschool	Inrichten ZAT	Augustus 2011	HCO – SWV VO – Jos	Jos
	De Inspecteur S. de Vriesschool heeft een groep gestart om ZMOLK leerlingen op te vangen	<ul style="list-style-type: none"> Omschrijven aanbod en zorg Inrichten groep 	Augustus t/m december 2011	Ralf – Tania – John Rietbergen	Jos
	De Inspecteur S. de Vriesschool is een tweede zorggroep gestart	<ul style="list-style-type: none"> Werven leerlingen Inrichten lokaal 			
Communicatie Projecteigenaar: Jos de Koning	<i>Op de Inspecteur S. de Vriesschool is het voor iedere medewerker duidelijk wie voor wat verantwoordelijk is</i>	Opstellen notitie Wie is voor Wat verantwoordelijk	September 2011	Jos	Jos
	<i>Ouders van de VSO leerlingen zijn op de hoogte van de manier van voorbereiden op wonen, werken en vrije tijd</i>	<ul style="list-style-type: none"> Organiseren info-avonden Informatie in schoolkrant Informatie in nieuwsbrief 	Schooljaar 2011 - 2012	Stage begeleiders	Management
Personeel Projecteigenaar: Jos de Koning, (met ondersteuning van locatiedirecteuren en interne coaches)	<i>Alle medewerkers kunnen omgaan met de digitale omgeving van Bardo</i>	Invoeren Bardo systeem	Schooljaar 2011 - 2012	Management	Jos
	<i>Alle medewerkers hebben een studiedag gehad over het opstellen van ontwikkelingsperspectieven</i>	Organiseren studiedag	Woensdag 31 augustus 2011	Elke Mulder en Hanelore Veldman (KPC)	Jos

Onderwerp	Doelstelling	Activiteiten	Wanneer	Wie	Verantwoordelijk
Personeel (vervolg)	<i>Aan het eind van het schooljaar is het systeem van taakbeleid omschreven en besproken</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen notitie taakbeleid • Notitie bespreken met team en MR 	Schooljaar 2011 - 2012	Jos	Jos
	<i>De Inspecteur S. de Vriesschool heeft beleid ontwikkeld om het hoge ziekteverzuim omlaag te brengen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren team over wet verbetering poortwachter • Scholing gesprekstechnieken MT ivm verzuimgesprekken 	Schooljaar 2011 - 2012	Management	Jos
	<i>Medewerkers zijn geïnformeerd over het werken met PBS</i>	Organiseren studiemiddag	April 2012	Management	Jos

13. Opgave gebruikte documenten

Lijst protocollen en documenten:

Op school zijn de volgende protocollen / documenten aanwezig c.q. beschikbaar via Intranet (mogelijk schoolspecifiek aan te vullen):

- Beleidsagenda DHS 2011-2015
- Ambitiestatement DHS 2011-2015
- Rapportage Inspectie TKO / PKO
- Haags talent erkend, Haagse Educatieve Agenda 2010-2014
- Rapportage tevredenheidmeting medewerkers 2009 (Steda Research)
- Idem ouders 2009 (Scholen met Succes)
- Intern zorgdocument en zorgplan samenwerkingsverband
- Convenant "Een plek voor ieder kind" samenwerking instellingen voor kinderopvang, basisschoolbesturen en gemeente Den Haag, dec. 2008 *
- Ziekmeldings- en reïntegratieprotocol DHS januari 2009 *
- Regeling functioneringsgesprekken DHS 2008 *
- Regeling beoordelingsgesprekken DHS 2008 *
- Protocol voor het gebruik van Elektronische Informatie- en Communicatiemiddelen (EIC) van maart 2010 *
- Protocol hoofddoeken of gelaatsbedekkende kleding en handen schudden DHS van november 2009 *
- Pestprotocol en / of schoolregels tegen ongewenst gedrag
- Protocol informatieverstrekking aan niet-gezagdragende ouders juni 2009 *
- Handboek verwijfsroute DHS september 2009 *
- Handboek voor PCL Haaglanden van januari 2009 *
- Faciliteiten en procedure bij (ambts)jubilea DHS van januari 2009 *
- Persprotocol DHS van februari 2009 *
- Stedelijke afspraken werving leerlingen van januari 2010 *
- Schoolplan 2007-2011
- Schoolgids (2010-2011)
- Managementstatuut DHS 2008 *
- Klachtenregeling DHS 2008 *
- Medezeggenschapsstatuut DHS 2008 (geactualiseerd in 2010) *
- Protocol schorsing DHS 2008 *
- Protocol verwijdering DHS 2008 *
- Meerjarenbegroting, inclusief reserveringen / doteringen OLP en ICT
- Jaarbegroting
- ARBO documenten (veiligheidsplan, ontruimingsplan, risicobeheersing, incidentenregistratie, etc) / jaarlijkse RI&E
- Protocol bewegingsonderwijs van 2007 *
- Kader IPB *

Beschikbaar op Intranet DHS

Gebruikte documenten:

- Schoolplan 2007 – 2011
- Schoolgids 2010
- Borgingsdocument CVB
- Visie – missie Stichting De Haagse Scholen
- Meerjarenbegroting
- Onderwijscontinuüm CED
- NOB
- WMK EC
- Leerlijnen ZMLK CED
- PBS
- Notitie actief burgerschap en sociale integratie
- Bardo
- Meervoudige intelligentie
- Notitie ZAT
- Notitie samenwerking met Mondriaan
- Managementreview door Bureau de Bont

Methodes die gebruikt worden op de Inspecteur S. de Vriesschool

- Veilig in Stapjes
- Zin in Taal
- Nieuwsbegrip
- Samen lezen
- Zelfstandig spellen
- Stenvert
- Wijzer door het verkeer
- Just do it
- Kleuterplein
- Peuterplein
- Handschrift
- Remelka
- Maatwerk
- Wig
- Zelfzorg
- Werkportfolio
- Eenvoudig Communiceren
- PAD
- Leefstijl
- Bekijk het maar
- Stel je eens voor
- Een doos vol gevoelens
- Geobas
- Edudesk
- Horen, zien en schrijven
- Remelka
- Bromfiets theorie boek
- 13 in de oorlog
- Canon + vroeger en nu
- Wijzer door de natuur